

**ХҮРЭНШАНДЫН НҮҮРСНИЙ УУРХАЙН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЙЛАН**

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМ ХҮРЭНШАНДЫН НҮҮРСНИЙ УУРХАЙН 2023 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ЭХНИЙ ХАГАС
ЖИЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЙЛАН

/ АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР MV-017317 /

/ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР 5199077 /

Хянасан:

БОУАӨЯАМНЫ

ХБОБНУГ-ЫН МЭРГЭЖИЛТЭН

Ц.ЖАРГАЛНЭМЭХ

БИЕЛЭЛТИЙГ ТАЙЛАГНАСАН :

ӨСӨХ ЗООС ХХК-ИЙН

ЗАХИРАЛ

М.БАТМАГНАЙ

ӨСӨХ ЗООС ХХК-ИЙН

БАЙГАЛЬ ОРЧИН ОРОН НУТАГ
ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН

Б.УУГАНТУЯА

АГУУЛГА

Төслийн товч танилцуулга

Төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

Байгаль орчны менежментийн тайлангийн гол зорилго

1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт
2. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт
3. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт
4. Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө
5. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө
6. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт
7. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт
8. Олон нийтэд тайлагнах хуваарь, төлөвлөгөөний биелэлт
9. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр төлөвлөгөөний биелэлт
10. Орон нутгийн хамтын ажиллагаа
11. Нэгдсэн зардал

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Төслийн нэр

Хүрэншандын чулуун нүүрсний орд

1.2. Төслийн зорилго

Төслийг хэрэгжүүлэгч "Өсөх зоос" ХХК нь Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших "Хүрэншанд" нэртэй нүүрсний ордыг Монгол Улсын хууль, дүрэм журмын хүрээнд эдийн засгийн хувьд үр ашигтай, байгаль орчинд ээлтэйгээр уурхайлалтын үйл ажиллагаа явуулж улмаар улс, орон нутгийн эдийн засгийн өсөлтөнд бодитой хувь нэмэр оруулах, хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны дүрэм журмыг нэвтрүүлэх, орон нутгийн ард иргэдийг ажлын байраар хангах, уурхайн хаалт, нөхөн сэргээлтийг бүрэн хийх, орон нутагт хүлээлгэн өгөх зэрэгт энэхүү төслийн зорилго оршино.

1.3. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр, хаяг

“Өсөх зоос” ХХК

Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011136094

Регистрийн дугаар: 5199077

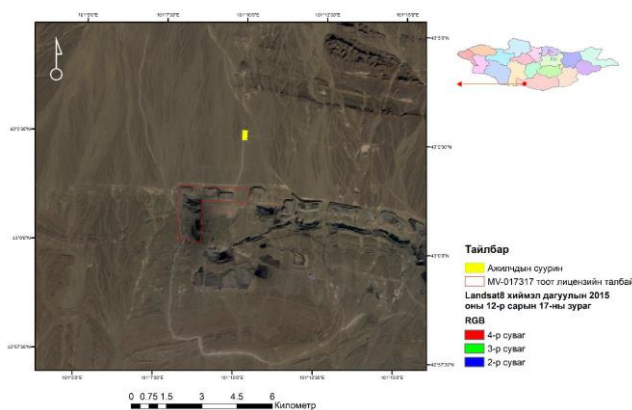
Монгол улс, Улаанбаатар хот,

Баянзүрх дүүрэг, 4-р хороо 15-р хороолол, 64-32 тоот

Утас: +976 11 323203

1.4. Төслийн байршил, ерөнхий тойм зураг

Нарийн Сухайтын нүүрсний ордын Хүрэншандын хэсэг нь Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт, Даланзадгад хотоос баруун зүгт 296 км, Улаанбаатар хотоос баруун урагш 849 км, Гурван тэс сумын төвөөс урагш 34 км-т оршдог.

Зураг.1 Төслийн байршил

2. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ НӨЛӨӨЛЛИЙН ЭРЧИМ, ҮРГЭЛЖЛЭХ ХУГАЦАА

Ашигт малтмал олборлох, уул уурхайн үйлдвэрлэл явуулах үед байгаль орчны төлөв байдал, орон нутгийн нийгэм эдийн засагт нөлөөлж болох нөлөөллүүдийн хэлбэр, тэр нь эргэж нөлөөлөх, буцалтгүй нөлөөлөх эсэхийг болон нөлөөллийн үргэлжлэх хугацаа, түүний эрчимшил зэргийг тодруулахын тулд магадлан жагсаах аргыг хэрэглэдэг билээ.

Энэ арга нь ашигт малтмал олборлох уурхайн ашиглалтын үед тухайн нөлөөлөл байгаа эсэх дээр тулгуурладаг бөгөөд хэрэв тухайн нөлөөлөл байвал "х"- ээр тэмдэглэдэг.

"Өсөх зоос" ХК-ий ил аргаар нүүрс олборлох Хүрэн шандын ил уурхайн төсөл хэрэгжсэнээр байгаль орчны төлөв байдал, экологи, орон нутгийн нийгэм эдийн засагт үзүүлж болзошгүй нөлөөллийн үнэлгээг магадлан жагсаах аргаар гүйцэтгэж хүснэгт №-2-д үзүүлэв.

"Өсөх зоос" ХХК-ний Нүүрсний орд ашиглах төслөөс орчны төлөв байдал, бүс нутгийн нийгэм эдийн засагт нөлөөлж болох нөлөөллүүдийн хэлбэр, түүний эрчимшил зэргийг магадлан жагсааж, болзошгүй нөлөөллийг тодрууллаа.

Төсөл хэрэгжих үеийн байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй нөлөөллийн хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчим

Хүснэгт 2. Сөрөг нөлөөллийн эрчим

Байгаль орчны үзүүлэлт	Шууд	Шууд бус	Өөрөө зохицуулагдах	Богино хугацааны	Урт хугацааны	Буцаж нөлөөлөх	Буцалтгүй нөлөөлөх	Хүчтэй	Дунд зэрэг	Бага зэрэг
Байгалийн төрөл зүйлийн өөрчлөлт										
Газрын доорх урсацын өөрчлөлт	х				х		х		х	
Газрын доорх усны чанарын өөрчлөлт	х				х		х		х	
Гадаргын усны урсацын өөрчлөлт	Нөлөөлөл байхгүй									
Ургамлын бүтцийн өөрчлөлт	х		х				х	х		
Хөрсний элэгдэл, эвдрэл	х				х		х	х		
Геологийн тогтоцын өөрчлөлт	х				х		х	х		
Зэрлэг амьтдын орон зайн өөрчлөлт		х		х			х		х	
Уур амьсгалын (бичил) өөрчлөлт		х		х			х	х		
Бай галийн нөөц, ашиглалт										
Газрын гадаргын нөөц баялаг	х				х		х		х	
Бэлчээрийн байдал	х			х			х		х	
Эрдэс түүхий эдийн нөөц	х				х		х		х	
Эрчим хүчний нөөц	Нөлөөлөл байхгүй									
Байгаль, орчны өөрчлөлт										
Ундны усны чанар, хэмжээ	х				х		х	х		

Агаарын бохирдол	x		x			x		x		
Хөрсний эвдрэл, бохирдол	x				x		x	x		
Хорт бодис усаар дамжин хүн, амьтанд нөлөөлөх		x			x	x				x
Дуу чимээ, шуугианы нөлөө	x			x			x		x	
Байгалийн өнгө төрх, түүх соёлын дурсгалт зүйл										
Байгалийн үзэсгэлэнт өнгө төрх өөрчлөгдөх	x				x		x	x		
Ландшафтын хэлбэр, өнгө өөрчлөгдөх	x				x		x	x		
Тусгай хамгаалалттай газар нутагт нөлөөлөх	Нөлөөлөл байхгүй									
Түүх соёлын дурсгалт зүйлд нөлөөлөх	Нөлөөлөл байхгүй									
Археологи, палентологийн олдворт нөлөөлөх	Нөлөөлөл байхгүй									
Нийгэмд үзүүлэх нөлөө										
Үйлчилгээний салбарын үйл ажиллагаанд нөлөөлөх		x		x			x			x
Хүн амын орлого өөрчлөгдөж нэмэгдэх	x			x			x		x	
Хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх		x		x		x				x
Эди йн засаг, байгаль орчин										
Татварын орлого өөрчлөгдөх	x			x			x		x	
Бүс нутгийн орлого нэмэгдэх	x			x			x		x	
Ядуурлыг бууруулахад дэмжлэг болох	x			x			x		x	
Ажлын байр нэмэгдэх	x			x			x		x	

Улирлын чанартай эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэх	x			x			x		x	
7. Бусад нөлөөлөл										
Уурхайн болон ахуйн бохир уснаас хөрс, ус бохирдох	x				x		x		x	
Шороон зам харилцаа, уурхайн машин механизмын хөдөлгөөн шилжилтээс болж хөрс эвдрэх	x				x		x	x		
Дүн	22	5	2	12	13	3	24	10	14	3

Эдгээр болзошгүй нөлөөллүүдийг хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчмээр нь тодруулбал:

Шууд нөлөөлөл

Болзошгүй нөлөөллийн 22 (81,5%) нь шууд нөлөөлөлд хамрагдаж байна. Нүүрсний орд ашиглах төслийн үйл ажиллагаанаас ургамлан нөмрөгийн өөрчлөлт, хөрсний элэгдэл эвдрэл, бэлчээрийн нөөц багасах, газрын доорх усны чанарт, геологийн тогтоц, ландшафтын хэлбэр, хүрээлэн буй орчин, тусгай хамгаалалттай газар нутаг зэрэгт сөргөөр нөлөөлж болзошгүй байна.

Шууд бус нөлөөлөл

Уг төслөөс нийт болзошгүй нөлөөллийн 5 (18,5%) нь шууд бус нөлөөлөлд хамрагдаж байна. Зэрлэг амьтдын орон зайн өөрчлөлт, Уур амьсгалын (бичил) өөрчлөлт, Хорт бодис усаар дамжин хүн, амьтанд нөлөөлөх, Үйлчилгээний салбар зэрэгт шууд бусаар нөлөөлөхөөр байна.

Өөрөө зохицуулагдах нөлөөлөл

Нүүрсний орд ашиглах төслөөс нийт болзошгүй нөлөөллийн 2 (7,4%) нь өөрөө зохицуулагдах нөлөөлөлд хамрагдаж байна.

Богино хугацааны нөлөөлөл

Уг төслөөс нийт болзошгүй нөлөөллийн 12 (44,4 %) нь богино хугацааны нөлөөлөлд орж байна. Богино хугацааны нөлөөлөлд зэрлэг амьтдын орон зайн өөрчлөлт, уур амьсгалын (бичил) өөрчлөлт, бэлчээрийн байдал зэрэг богино хугацаанд өөрөө зохицуулагдах нөлөөлөл гэж авч үзлээ.

Урт хугацааны нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд нөлөөлөх нөлөөллийн 13 (48,1%) нь урт хугацааны нөлөөлөл бөгөөд төслийн байгаль орчинд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллийн ихэнхи нь урт хугацааны нөлөөлөлд хамрагдаж байна.

Нөлөөллийн эрчим

Төсөл хэрэгжих орчны байгаль орчинд тухайн төслөөс гарах хүчтэй нөлөөлөл их бөгөөд талбайн болон түүний орчны хөрс, ургамлын элэгдэл, байгалийн үзэсгэлэнт өнгө төрх өөрчлөгдөх, агаар, хөрс, усны бохирдол, ландшафтын хэлбэр өнгө өөрчлөгдөх зэрэг нөлөөллүүд байна. Дунд зэргийн эрчимтэй нөлөөлөлд газрын гадаргын нөөц баялаг, зэрлэг амьтдын орон зайн өөрчлөлт, татварын орлого, бүс нутгийн орлого нэмэгдэх зэрэг нөлөөллүүд багтана.

Бага зэргийн эрчимтэй нөлөөлөлд хорт бодис усаар дамжин хүн, амьтанд нөлөөлөх, үйлчилгээний салбарын үйл ажиллагаанд нөлөөлөх, хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх зэрэг нөлөөллүүд багтаж байна. Нийт 27 нөлөөллөөс 10 хүчтэй, 14 дунд зэргийн, 3 бага зэргийн нөлөөлөл байна.

Төслийн талбай орчмын уур амьсгалын нөхцөл

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт өвс ургамалтай, ургамалгүй гадарга, баян бүрд, булаг шанд, уул нуруу, хотгор, хөндий, тэгш тал, говь цөл хослон оршдог нь уур амьсгалын өвөрмөц нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Нарийн Сухайтын Хүрэн шандын нүүрсний орд орчмын нутаг дэвсгэр нь цаг уурын хувьд эрс тэс уур амьсгалтай, өвөлдөө цас багатай, хүйтний эрч бага, хавар хүйтэвтэр, шороон шуурга элбэгтэй, салхины чиглэл тогтворгүй, зундаа хуурай халуун уур амьсгалтай. Эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай, өвөл -15°C-аас -20°C хүйтэрч, зун +30°C -аас +35°C заримдаа +40°C-аас давж хална. 1 сард агаарын дундаж температур -15°C -аас -18°C, 7-р сард агаарын дундаж температур +20°C-аас +25°C.

Жилийн агаарын дундаж температур +2°C-аас +5°C байна. Жилийн дунджаар авч үзвэл салхигүй өдрийн тоо 10-15 хоног.

Хамгийн их салхи хавар тохиолдох бөгөөд дунджаар 5.9 м/сек, хамгийн бага салхитай улирал нь өвөл бөгөөд салхины хурд дунджаар 4.2-4.3 м/сек ба жилийн 30-35 хоног 15 м/сек хүртэл хүчтэй цасан болон шороон шуургатай байдаг.

Агаарын температур

Гурвантэс сумын нутагт жилийн агаарын дундаж температур 5.6°C байдаг. Энэ район нь говь цөлийн ширүүн уур амьсгалтай. Өвөл нь 15-20°C хүйтэн, зун, намрын саруудад маш халуун болж агаарын температур $+ (3^{\circ}-35^{\circ}\text{C})$, зарим үед $+40^{\circ}\text{C}$ хүрдэг. Жилийн хамгийн хүйтэн 1 дүгээр сард агаарын дундаж температур -23°C , хамгийн их халуун 8 дугаар сард агаарын дундаж температур $+30^{\circ}\text{C}$ орчим, агаарын үнэмлэхүй хамгийн их температур $+39.8^{\circ}\text{C}$, үнэмлэхүй бага температур -40°C байдаг. Гурвантэс сумын цаг уурын станцын мэдээгээр $+30^{\circ}\text{C}$ -аас халуун өдрийн тоо жилд дунджаар 31 байна.

Хур тунадас

Тус бүс нутагт хур тунадасны уналт их биш, жилийн дундаж хур тунадас 82.4 мм, үүний 60 хувь нь зуны улиралд ордог байна. Гурвантэс сум нь уур амьсгалын нэн хуурай дулаан говь, цөлийн бүсэд багтана. Нэн хуурай дулаан говь, цөлийн бүсийн уур амьсгалын ерөнхий онцлог нь агаар, хөрсний чийгээр дутмаг байдаг. Хур тунадас маш бага унадаг, ялангуяа 1970-аад оноос хойш тунадасны хэмжээ улам багасаж зун, намрын саруудад гандуу байдаг болсон. Өвөл цасны бүрхүүлийн зузаан 0-3 мм, зун нь хур тунадасны хэмжээ 30-60 мм, жилд дунджаар 51 мм орчим тунадас унадаг болсон байна.

Агаарын даралт

7 дугаар сарын агаарын хоногийн дундаж даралт 849.2-862 мм м.у.б., 3 дугаар сард 857.5-875.6 мм м.у.б -д хүрч харьцангуй чийгшлийн дундаж 40-49 % болдог байна.

Нарны гэрэл

Нарны гийгүүллийн үргэлжлэх хугацаа жилд 2900 орчим цаг, үүнээс дулааны улиралд 1960 цаг байна. Энд үүл, хур тунадас багатай, нарны гэрлийн эрчим хүч ихтэй юм.

Салхины горим

Нарийн Сухайтын Хүрэн шандын нүүрсний орд орчмын салхины горим өвөрмөц орон нутгийн шинжтэй салхины жилийн дундаж хурд 2.0-2.7 м/сек; хамгийн их хурд 14 - 30 м/сек -д хүрдэг. Өвөлдөө баруун, өмнөд зүгийн салхи зундаа баруун, баруун хойд зүгийн салхи зонхилдог нь тус газар нутгийн геологийн тогтоцтой холбоотой. Харин 4 дүгээр сарын салхины дундаж хурд 4.0 м/с хүрдэг байна. Салхигүй үеийн давтагдал өвөл 12-1 сард 52.5-62.6% байдаг бол 4 дүгээр сард энэ нь 31.3% хүртэл буурдаг. Энэ сард өдрийн 13 цагийн салхигүй үеийн давтагдал дөнгөж 9.6% байна. Иймд хаврын улиралд өдрийн цагт их төлөв салхитай байдаг бөгөөд 13 цагийн салхины дундаж хурд 4 дүгээр сард 4 м/сек орчим байна. 4, 5 дугаар саруудад хүчтэй салхи 10-15 удаа тохиолдоно. Жилд дунджаар 25 өдөр шороон шуургатай байдаг. 4, 5 дугаар саруудад 3-4 удаа шороон шуурга болдог.

Хөрсний гадаргын температур

Энэ нутагт хөрсний гадаргын жилийн дундаж температур 9.2°C, дулааны улиралд хөрсний гадаргын температур дунджаар $+25^{\circ}\text{C}$ байдаг бөгөөд 7 дугаар сард $+34^{\circ}\text{C}$ байна. Гэхдээ зуны халуун өдөр хөрсний гадарга маш их халах тохиолдол байдаг. Хөрсний гадаргын жилийн үнэмлэхүй их температур 62°C . Хөрсний хөлдөлтийн хэм 0.8-1.8 м байдаг.

Цасан бүрхүүл, цастай өдрийн тоо

Цасан бүрхүүлийн зузаан дунджаар 2-3 см-ээс хэтэрдэггүй, цасан бүрхүүлийн үнэмлэхүй зузаан нь 16 см байдаг. Жилд цасан бүрхүүлтэй өдрийн тоо 33 байдаг бөгөөд хүйтний улиралд сард 1-3 удаа цас ордог байна. Цас орой унаж (12-р сарын сүүлч, 1-р сарын эхээр) хавар эрт (2-р сарын сүүлчээр) хайлна. Бороотой өдрийн тоо жилд дунджаар 22 байдаг.

Төслийн агаарт нөлөөлөх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ.

Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ:

- Төсөлд хэрэглэгдэж буй тээврийн хэрэгслүүдэд Монгол Улсад мөрдөгдөж буй утааны ба бохирдлын стандартууд болон олон улсын холбогдох стандартуудын шаардлагын дагуу хяналт хийж түүнд нийцүүлнэ.
- Нүүрс хадгалах талбайгаас босох тоосны тархалтыг нарийвчлан гаргах □ БОННУ-нд заагдсан цэгүүдэд байнгын мониторинг хийх *Бууруулах арга хэмжээ*:
- Усны машин ашиглан тоосжилт үүсэх замуудыг услах, чийглэх, замыг дагтаршуулах.
- Хучилтгүй зам дээр тээвэр хийх машины хурдыг хязгаарлаж, хурдны хязгаарлалтыг анхааруулсан замын тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулах.
- Хэрэглэгдэхээ больсон хуучин замуудын хөрсийг сэргээн ургамал байгалийн аясаар ургах нөхцлийг бүрдүүлэх.
- Тэсэлгээ явуулах үеийн салхины хурд, чиглэлийн мэдээг тогтмол авч, салхины хурд ихтэй үед тэсэлгээний ажил хийхийг хориглох.

Төслийн гадаргын болон газрын доорхи усанд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ.

- Нүүрсний ордыг ашиглах үйл ажиллагааны үед газрын доорхи усны шинж, химийн найрлагын өөрчлөлтийг судлахын тулд мониторингийн судалгааг хийх.
- Усны хэрэглээнд хяналт тавьж, хэрэглэсэн усны балансыг гаргаж байх.
- Үйл ажиллагаа явуулах үед машин техник, тоног төхөөрөмжийн элэгдсэн эд анги, хөдөлгүүрийн шингэн, шатахуун, тос маслын хаягдал ба тээвэрлэлтээс үүсэх хорт бодис, шороо тоосны ялгаралт нь усыг бохирдуулахаас сэргийлэх.
- Ахуйн болон технологийн бохир усаар газрын доорх ус бохирдохоос сэргийлэх.
- Унд ахуйн усны эх үүсвэрийн ариун цэврийн хамгаалалтын бүсэд мөрдөх журам гарган мөрдөж ажиллах.
- Тосгон ба ордыг хаврын шар усны болон хур борооны үерээс хамгаалах арга хэмжээ авах, сайжруулах (суваг, хамгаалалтын далан гэх мэт).
- Байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор орчны хяналт шинжилгээ хийлгэх арга хэмжээ авч усны чанар, нөөцөд хяналт тавьж ажиллах.
- Өмнөх байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээнд дурдагдсан усны нөөц чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах зөвлөмжийг сайтар биелүүлж ажиллах.
- Тосгон болон үйлдвэрлэлийн ажлын үед гарах ахуйн бохир усыг цэвэрлэх, халдваргүйжүүлэх.
- Хэрэв бохир ус зөөвөрлөж хаях бол гадаргын урсацаас ангид газарт сумын мэргэжлийн байгууллагын зөвшөөрлөөр зориулалтын машинаар гүйцэтгэх.
- Бохир усны цэвэрлэгээ хийхдээ цэвэршилтийн зэргийг хянах зорилгоор усанд хими, бактериологийн шинжилгээг тогтмол хийж байх.
- Усыг хэрэглэх явцдаа дахин ашиглалтын хэмжээг аль болох их байхаар ажиллах.
- Орчны хяналт шинжилгээний хүрээнд тухайн байгууллага нь санал нэгтэй хүлээн зөвшөөрөхүйц үр дүнд хүрэх зорилгоор олон нийтийн оролцоотой усны хяналт шинжилгээ хийх (Уснаас дээж авах зэрэгт).
- Усны дээж авахдаа MNS ISO 5667-1-2002, MNS ISO 5667-3-1999, MNS ISO 5667-4-2001, MNS ISO 5667-10-2001 стандартын арга аргачлалын дагуу авч гүйцэтгэх.

Төслийн хөрсөн бүрхэвчид нөлөөлөх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ.*Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ*

- Хөрсний мониторингийн цэгүүдэд тогтмол хугацаанд хэмжилт хийж байх.
- Нягтаршиж бохирдсон талбайг тэгшлэн сийрэгжүүлж ургамалжуулах.

Бууруулах арга хэмжээ

- Хуурай халуун улиралд овоолгын дээрх том машин механизмийн замын усалгааны хугацааг ойртуулах, машин механизмын хурдны хязгаарыг багасгах.
- Ямар ч газар шорооны үйл ажиллагаа эхлэхээс өмнө эвдэгдэх, хөндөгдөх хөрсийг өндөрлөг, налуу хажуу хэсэгт өнгөн хэсгийн давхаргийг тусад авч хадгалах, биологийн нөхөн сэргээлтэндээ ашиглах.
- Хөрс бохирдуулж болзошгүй хог хаягдлыг ангилж ялгах, хөрсөнд алдагдахааргүй хадгалах. Хөрс бохирдуулахааргүй хадгалах газраа тохижуулах (цемент, төмөр гадаргатай байх), орчиндоо тараахгүй байх талаар арга хэмжээ авах (хашаа хаалт барих) гэх мэт арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх. Хог хаягдлыг ангилал, шинж чанараас нь хамааран (Шингэн хог хаягдлыг тухай бүрд нь цэвэрлэж зөвшөөрөгдсөн газарт хаях, булах, ариутгах ажлыг хийж байх, гадны нөлөөлөлөөс тусад нь байлгах, амьтан, ургамал нөлөөлөхөөргүй нөхцөлд байршуулах), (Хатуу хог хаягдлыг хадгалах цэг байгуулан түүнд төвлөрүүлэн хаяж байх, Хатуу хог хаягдлын цэг нь зориулалтын тагтай байх, салхи шуургатай үед хог хаягдал хийсч орчноо бохирдуулахгүй байх ёстой) түүнд таарсан арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх.
- Уурхай орчим, доторх зам талбайг тодорхой зам-нэгдсэн нэг зам ашиглах талд дээр анхаарах. Тухайлбал: Замын тэмдэг тэмдэглэгээг сайтар байршуулах, зам ашиглах тал дээр уурхайн зүгээс хатуу бодлогыг баримтлах нь хөрсөн бүрхэвч эвдрэх эрсдэлээс сэргийлж чадна.
- Уурхай орчмын зогсоол, замд машин техникийн шатах тослох материал асгарвал тухай бүрд нь элс, даавуу зэрэгт шингээн авч галын аюулгүй нөхцөлд ариутгах.
- Төрөл бүрийн бүтээгдэхүүний хадгалалт хамгаалалтанд сайтар анхааралаа хандуулах. Химийн бодис бусад бүтээгдэхүүн хөрсийг бохирдуулах, хөрсний шинж чанарыг доройтуулах олон төрлийн химийн бодис байдаг бөгөөд бүтээгдэхүүний баглаа боодолын бүрэн бүтэн байдлыг сайтар шалгах, хадгалах газрын битүүмжлэлийг сайтар бүрдүүлэх
- Халуун хуурай улиралд уурхайн үйл ажиллагааны явцад хөрсний гадаргаас авто машин, техникийн хөдөлгөөнөөс үүдэлтэй, мөн уурхайн карьерын эвдэгдсэн гадаргуугаас тоосжилт бий болох нь даамжиггүй бөгөөд тоосжилтыг багасгахын тулд дараах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлбэл зохилтой:
- Машин техникийн хөдөлгөөний хурдыг хөрсний гадаргын шинж чанараас хамааруулан тогтоох. Тухайлбал тоосжилт их гарч буй гадаргад хурдны хэмжээг багасгах.
- Тоосжилт их үүсэж буй гадаргууд тодорхой хугацаанд услагаа хийх, Их салхи шуургатай тохиолдолд машин техникийн хөдөлгөөнийг хязгаарлах.
- Жижиг оврын цэвэршүүлэх технологийг түр суурингын ус хэрэглээнд авч хэрэгжүүлэх нь бохир усаар хөрс, ул хөрсний ус бохирдох эрсдэлээс сэргийлнэ.

Төслийн ургамлан нөмрөг, амьтны аймагт нөлөөлөх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ.

Урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр:

- Олборлолтын ажлын явцад техникийн ба биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг холбогдох стандарт горимын дагуу төлөвлөж явуулах ёстой.
- Ургамлан нөмрөг, зонхилогч төрөл зүйлүүдийн мониторингийг жил тутамд хийж ургамалжилтын хэв шинжийн өөрчлөлтийг ажиглах.
- Амьтны аймгийн мониторингийг жил тутамд хийж байх *Бууруулах чиглэлээр:*
- Нутгийн олон наст өвсний үр түүж, тусгайлсан үр үржүүлэх газар байгуулж ажиллуулах.
- Ажилчдын суурин болон овоолгуудад биологийн нөхөн сэргээлт хийх, ногоон байгууламж байгуулах ажлыг үргэлжлүүлэн хийж гүйцэтгэх.

Уурхайн үйл ажиллагаанаас хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх нөлөөлөл.

Тоосжилт.

Нүүрсийг ил аргаар олборлоход их хэмжээний тоос гарах нөхцөлийг бүрдүүлдэг. Уурхай хөрс хуулалт, нүүрс олборлолтын ажилд өрөмдлөг тэсэлгээний арга хэрэглэх, экскаватор автосамосвалын хослолоор хөрс, нүүрс ачиж, тээвэрлэх, хөрсний овоолго бйагуулах, нүүрсийг бутлан ангилах, агуулахад байршуулах, ачих зэрэг технологийн үйл явцад мөн салхи ихтэй нөхцөлд тоос ихээр гарч агаар орчныг бохирдуулдаг байна.

Тоосны бохирдолтын нэг удаагийн хамгийн их агууламж нь 0.5г/м^3 -ээс их бол хүмүүсийн эрүүл мэндэд нөлөөлж эхэлдэг байна. Иймээс энэ хязгаарын утгыг зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ гэж эрх бүхий байгууллагаас стандарчилан тогтоож өгсөн.

Хэрэв тоосжилтын нэг удаагийн хэмжилтээр агууламж нь 0.25г/м^3 -ээс их бол бохирдолтой гэж үзэж болно. Иймд тоосжилтыг ажлын байр бүрт тодорхой төлөвлөлтийн дагуу тодорхойлж байх шаардлагатай.

Хүрэншандын нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах үед нүүрс олборлолт, хөрс хуулалтын ажил хийх, тэсэлгээ явуулах, хөрс нүүрс ачих, тээвэрлэх, овоолго байгуулах, нүүрсийг бутлах, нүүрсийг агуулахад хадгалах, нүүрсийг алс хол тээвэрлэх зэрэг үйл ажиллагааны явцад их хэмжээний тоос тухай бүр салхины хурдаас хамааран үүсэж агаар орчныг бохирдуулах эх үүсвэр болох магадлалтай байна.

Төсөл хэрэгжүүлэх үед гарч болзошгүй байгалийн гамшгийн нөлөөлөл

Гал түймэр: Төсөл хэрэгжүүлэх нутаг дэвсгэр нь гал түймрийн аюул, осол багатай бүс нутаг дэвсгэр нь гал түймрийн аюул, осол багатай бүс нутагт хамрагдах боловч хавар, хамрын улиралд салхи ихтэй байдаг учир ил задгай газарт гал гаргахаас болгоомжлох нь чухал.

Нүүрсний өөрөө шаталтаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ аваагүй тохиолдолд уурхайн нүүрсний мөргөцөгт өөрөө шаталт гарах магадлалтай.

Нүүрсний уурхай нь жил бүрийн уулын ажлын төлөвлөгөөндөө галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг тусган хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх бүх арга хэмжээг байнга авах, гал түймрийг утраах багаж хэрэгслээр хангасан байх шаардлагатай.

Нүүрсний өөрөө шаталт гарсан тохиолдолд түүний тархалтыг зогсоох арга хэмжээг нэн даруй авч, шаталт үүссэн хэсгийг тусгаарлах шаардлагатай.

Аянга, цахилгаан: Өмнөговь аймгийн цаг уурын албаны мэдээллээр уурхай байгаа газарт болон түүний орчимд урьд өмнө нь аянга бууж байсан тухай тэмдэглэгдсэн зүйл үгүй байна. Орчны нөхцөл байдлыг дүгнэн үзэхэд аянгын нөлөөлөлд өртөх магадлал бага гэж үзэж болно. Гэвч аюулгүй

ажиллагааны үүднээс суурин тоног төхөөрөмжүүдийг байнгын аянга зайлуулагчтай байлгах шаардлагатай.

Үер: Зун намрын улиралд зарим нэг тохиолдолд их устай аадар бороо орсноос шалтгаалан уурхайн ашиглалт явуулж буй талбайд ихээхэн хэмжээний үерийн ус цутган орсноос ослын байдал гарч болно.

Уурхайн ухаш усаар дүүрснээр технологийн тоног төхөөрөмж тухайлбал экскаватор, бульдозер, автосаосалуудын ажил зогсож сул зогсолтын алдагдал гарахаас гадна уг усыг зайлуулж шавхахтай уялдсан нэмэлт зардал нь уурхайд эдийн засгийн хохирол учруулна.

Газар хөдлөлт: Хүрэншандын нүүрсний орд орчмын газар нутаг нь газар хөдлөлтийн 6-7 баллын бүсэд хамаарна.

Орон сууцны болон үйлдвэрлэлийн барилга байгууламжууд нь газар хөдлөлтийн нөхцөлд нурах онц аюултайгаас гадна уурхайн байгууламжууд нь газар хөдлөлтийн нөхцөлд нурах онц аюултайгаас гадна уурхайн болон овоолгын догол мөргөцгүүд ан цав үүсэж хагарч нурах, гулсалт гарах аюултай. Иймд технологийн шаардлагыг хангасан барилга байгууламж барих хэрэгтэй

3. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ЗОРИЛТ ХАМРАХ ХҮРЭЭ

2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь байгаль орчинд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг урьдчилан тооцох, бууруулах, түүнд шаардагдах хөрөнгө зардал, хугацаа, хэрэгжүүлэх үе шат зэргийг нарийвчлан тусгах эрх зүйн бичиг баримт болно.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээнд тусгагдсан арга хэмжээнүүдийг шат дараатай төлөвлөж хэрэгжүүлэх, төслийн үйл ажиллагаатай холбоотой нэмэлт хийгдэх ажил, холбогдох төрийн байгууллага, сум орон нутгийн оролцогч талуудын санал дүгнэлтэнд үндэслэн боловсруулах зорилго тавив. Байгаль орчны, ногоон хөгжлийн сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн А-618 тоот дугаар тушаал “БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

БОЛОВСРУУЛАХ, ХЯНАН БАТЛАХ, ТАЙЛАГНАХ ЖУРАМ”, “Байгаль орчныг хамгаалах тухай” “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тайлан зэргийг удирдлага болгож боловсруулав.

Бид дараах ажлуудаар тогтвортой хөгжлийн баталгаа болгож байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг боломжит хамгийн бага хэмжээнд хүргэх зорилт тавьж байна. Үүнд:

- Байгаль орчны бүх хууль, тогтоомжуудыг мөрдөж ажиллах
- Байгаль орчныг хамгаалах шилдэг аргуудыг үйл ажиллагаандаа бий болгох удирдлагын системийг хэрэгжүүлэх.
- Бүхий л үйл ажиллагаандаа "багасгах, дахин ашиглах, дахин боловсруулах" зарчмыг хэрэгжүүлэх.
- Байгаль орчныг хамгаалах өөрсдийн үүрэг хариуцлагаа ухамсарлаж, үйлчлүүлэгч болон ханган нийлүүлэгчидтэй хамтран ажиллах.
- Байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажлын төлөвлөлт хэрэгжилтийг тогтмол сайжруулах.
- Ашигт малтмал олборлогч аж ахуйн нэгжийн хүрээнд мөрдөгддөг хууль тогтоомжыг хэрэгжүүлэх.
- Компанийн дотоод дүрэм, журам, горимд байгаль орчныг хамгаалах зорилгыг хэрэгжүүлэх заалтуудыг нэмэгдүүлэх.
- Нийт ажиллагсад, гэрээт олборлогч, ажилчид, ханган нийлүүлэгчид, сонирхогч талуудад байгаль орчны баримтлах бодлого, зорилгыг таниулах, уурхайд мөрдөх дүрэм журмуудыг мөрдүүлэх

1. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

1.1 Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулсан арга хэмжээ

Арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хамрах хүрээ: Уурхай, уурхайн бүс орчмын зам талбай

Агаарын тухай хууль, Агаарын чанарын ерөнхий шаардлагын MNS 5365:2004 удирдлага болгон олборлолтын явцад агаарын чанар, агаарт агуулагдах түгээмэл тархалттай бодисын хэмжээнд өөрчлөлт орохоос сэргийлэх зорилгоор хяналт ажиглалт хийх тухайн нөхцөлд тохирсон урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг тогтмол авч ирлээ.

№	Төлөвлөгдсөн ажил	Зардал /төг/	Ажлын биелэлт / тайлбар/	Биелэлтийн хувь
1	Нүүрс тээврийн болон уурхайн дотор тээврийн зам зэрэгт арчилгаа усалгааг тогтмол хийх, уурхайн хөрс орчинд тохирсон тоосжилт бууруулах бодис турших.	18960000	Нүүрс тээврийн зам болон уурхайн дотоод тээврийн замд арчилгаа усалгааг тогтмол хийж байгаа бөгөөд RAINSTORM ХХК-тай хамтран ажиллаж тоосжилт дарах бодисын туршилтыг нүүрстээврийн замд хийлээ.	100
2	Цацрагийн шинжилгээ хийлгэх ЗДХ-ээс хэтэрсэн тохиолдолд бууруулах арга хэмжээ авах	120000	Уурхайн бүсэд ОХШ-ий цэгүүдэд байгаль орчны үндсэн бүрэлдэхүүнд илрэх цацрагийн фоны хэмжилтийг RDS багажаар хийлгэлээ. Хэмжилтийн үр дүнд цацраг идэвхийн фоны хэмжээ аюултай хэмжээнд очсон цэг тохиолдоогүй .	100
3	Уурхайн бүс болон Гурвантэс суманд Утаагүй нүүдэлчин зуухыг хэрэглээнд нэвтрүүлэх	16500000	Гурвантэс сумын 10 өрх болон уурхайн бүсийн гэр кемпийн 5 гэрт утаагүй нүүдэлчин зуухыг тавихаар төлөвлөн Нүүдэлчин Эко ресурс ХХК-тай гэрээ байгуулан худалдан авалт хийж Гурвантэс сум болон уурхайн бүсэд хэрэглээнд нэвтрүүлээд байна.	100
НИЙТ ЗАРДАЛ		35580000		

Зураг 1,2 Гадаад орчны цацрагийн фоны хэмжилт хийх явц

№	Хэмжилт хийсэн байршил	Агаар ($\mu\text{Sv/h}$)				Газрын гадарга ($\mu\text{Sv/h}$)			
		1	2	3	AVG	1	2	3	AVG
1	Карьер	0.09	0.09	0.1	0.09	0.09	0.09	0.1	0.09
2	Склад	0.09	0.1	0.11	0.1	0.13	0.09	0.013	0.12
3	Отвал	0.11	0.1	0.12	0.11	0.09	0.09	0.19	0.12
4	Уурхайн амрах хотхон	0.11	0.1	0.1	0.1	0.11	0.1	0.09	0.1

Зураг 1,3 Нүүдэлчин эко зуухыг хэрэглээнд нэвтрүүлсэн байдал

Бүтээгдхүүний нэр: DustmagTM (Дастмаг)
 Үйлдвэрлэгчийн нэр: Рэйнсторм Даст Контрол Pty Ltd
 Үйлдвэрлэгчийн хаяг: 106 Maddington Road, MADDINGTON WA 6109, Australia
 Онцгой байдлын утасны дугаар: (08) 9452 0235 эсвэл (03) 5282 40

Зураг 4,5 Дастмагийг уурхайн бүсэд хүлээн авч ашиглахад бэлдэж байгаа байдал

Зураг 6,7 Дастмагаар боловсруулах явц

Зураг 6,7 Дастмагаар боловсруулсан дараах байдал

1.2 Гадаргын болон газрын доорхи усанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах

Арга хэмжээний хамрах хүрээ: Уурхайн бүс болон Бага –Овоо багийн нутаг дэвсгэр

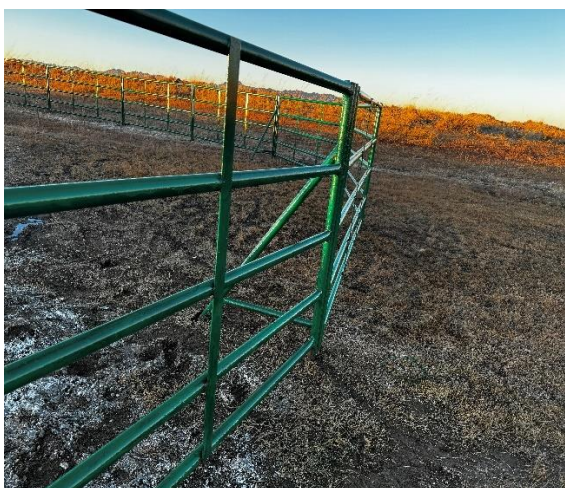
Усны тухай хууль, Ундны усны эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900-2018, Бусад дүрэм журамд нийцүүлэн үйл ажиллагааны явцад ус ашиглалтыг зүй зохистой байлгах, хамгаалах усны чанарт хяналт тавих хүрээний дараах арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлж байна.

№	Төлөвлөгдсөн ажил	Зардал /төг/	Ажлын биелэлт / тайлбар/	Биелэлтийн хувь
1	Хөвдийн булгийн эхийн хашиж хамгаалсан ажлыг мэргэжлийн байгууллагаар зураг хийлгэн сайжруулах, тохижуулах.	19000000	Булагийн хэв шинжид байгалийн нөхцөлд тохирсон хашаажуулалт хийж булагийн эх орчмын талхлагдсан талбайг хамгаалах зорилгоор 132 м бүхий хөрсөнд нүх ухаж суулгадаггүй байгаль ээлтэй хашааг суурилуулан тохижууллаа. ,	100
2	Уурхайн бохир цэвэрлэх байгууламжийг шинэчлэх, саарал усыг эргүүлэн ашиглах.	966522000	Цэвэрлэх байгууламжийг шинэчлэхээр Гранд био септик ХХК-тай хамтран ажиллах гэрээ хийн цэвэрлэх байгууламжийг ашиглалтанд оруулаад байна.	100
3	Дэлхийн усны өдрийг Сум орон нутагтай хамтран тэмдэглэх, зохион байгуулах	3500000	Дэлхийн усны өдрийг тохиолдуулан АӨГУСГ-н захиргаатай хамтран Ус ба энх тайван сэдэвт мэтгэлцээн , БОАЖГ-с жил бүр зохион байгуулдаг дэвжээ тэмцээнд тус тус мөнгөн дэмжлэг үзүүлэн ажиллаа. Мөн уурхайн бүсэд усны талаар танин мэдэхүйн АХА тэмцээн зохион байгууллаа.	100
4	Ус ашиглалт, зарцуулалттай холбоотой бичиг баримтын бүрдлийг хангах.	Дотоод зардал	Усны дүгнэлт зөвшөөрөл болон ус ашиглах гэрээг байгуулан ус ашиглалтын актыг сар бүр баталгаажуулан ажиллаж байна.	100
НИЙТ ЗАРДАЛ		972622000		

Зураг 3,4 Булагийн эхийг хашаажуулах ажлын явц

Зураг 5,6 Булагийн эхийг хашаажуулах хашиа угсрах явц

Хөвд булагийн онцлог байгалийн тогтоц

Хөвдийн баруун буланд орших тус булаг нь Хөвдийн заставын хажууд орших бөгөөд Заставын цэрэг алба хаагчид ундны ус авдаг булгаас эх авсан ил урсацтай тогтсон усаар мал ахуй ундаалдаг .

Тус булаг нь артезийн үүсэлтэй бөгөөд эхийн уст талбайн хэмжээ 120см*78см шавранцар бүтэцтэй хужир мараа ихтэй хөрсний бүтэцтэй .

Хүн малын нөлөөгөөр гишгэгдэж талхлагдахаас сэргийлж Булагийн усыг хамгаалахын тулд:

- өмнө нь хашсан хашаажуулалтын талбайг нэмэгдүүлэх
- хөрсний бүтэц болон намагжсан талбайг харгалзаж шон суулгах зэрэгээр механик нөлөө үзүүлэхгүй байх зорилгоор газрын хөрсийг гэмтээхгүй байхаар зөөврийн буюу нүх ухаж суулгадаггүй хашаагаар хийв

Зураг 7,8 Булагийн эхийг хашаажуулсан байдал

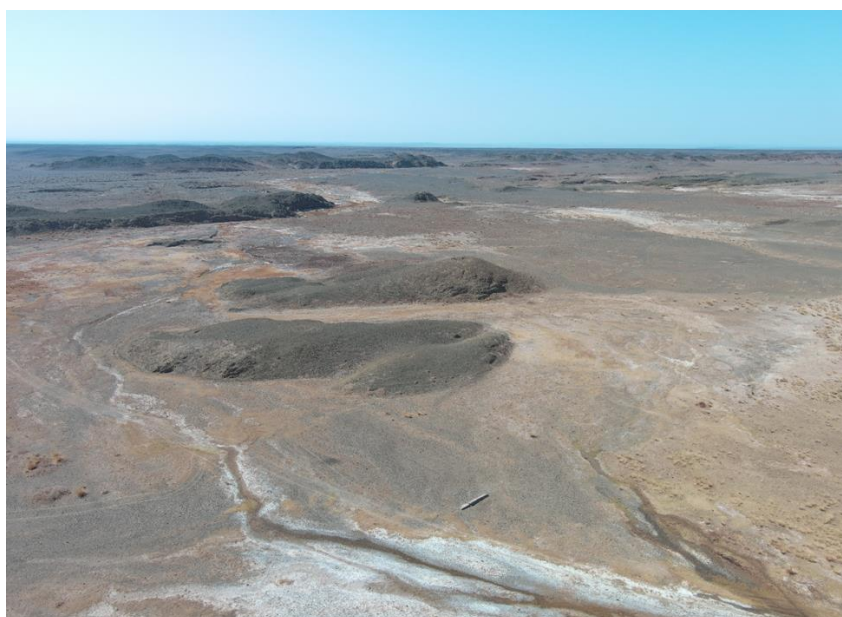

Зураг 9,10 Булагийн уст талбай буюу эх

Зураг 11,12 Булагийн эхээс тэжээгддэг урсац болон тогтоол уст талбай 2-3 байдаг учир урсацыг өөрслөх хөв байгуулах зэрэгээр усны голдиролд нөлөөлөх арга хэмжээ авахад тус орчны бүлгэмдэлд нөлөөлөхүйц байгаа нь харагдаж байна.

Зураг №13,14 Уурхайн цэвэрлэх байгууламжийн ажлын явц

Зураг №15,16 Дэлхийн усны өдөр уурхайн бүсэд зохион байгуулсан арга хэмжээний үеэр

Зураг №17,18 Усны өдрийг тохиолдуулан АӨГСГ-н захиргаатай хамтран зохион байгуулсан уралдаан

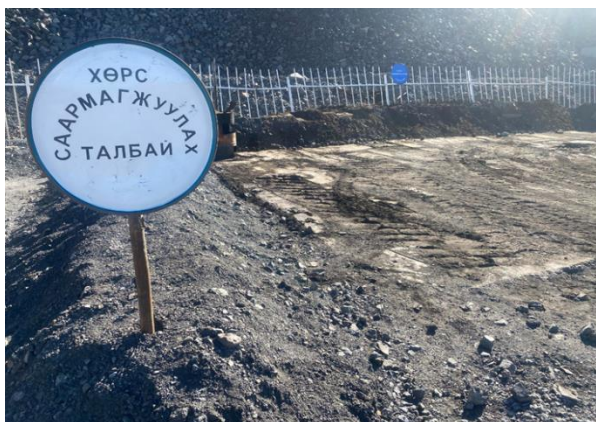
Зураг №19,20 Усны өдрийг тохиолдуулан АӨГСГ-н захиргаатай хамтран зохион байгуулсан уралдаан

1.3 Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт Арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хамрах хүрээ: Уурхайн бүс болон Бага –Овоо багийн нутаг дэвсгэр

№	Төлөвлөгдсөн ажил	Зардал /төг/	Ажлын биелэлт / тайлбар/	Биелэлтийн хувь
1	Шинээр газар хөндөх тохиолдолд шимт хөрсийг хуулах, хуулсан хөрсийг стандартын дагуу хадгалах, хамгаалах.	Дотоод зардал	Тайлант хугацаанд тусгай зөвшөөрлийн талбайд шинээр газар хөндөх хөрс хуулалтын ажил хийгдээгүй. Шимт хөрсний овоолгыг шилжүүлэх ажил хийгдэж нийт шимт 301000м ³ хөрсийг шилжүүлэн байршууллаа.	100
2	Засвар үйлчилгээний явцад үүсэх асгаралтыг бууруулах бохирдсон хөрсийг саармагжуулах журам, зааварчилгааг мөрдөж ажиллах.	Дотоод зардал	Бохирдсон хөрсийг саармагжуулах талбайд байршуулан хөрсний бохирдол тархахаас сэргийлэх техникийн засвар үйлчилгээ үзлэгийг тухай бүрд нь хийж шатах тослох материал асгарах алдагдахаас сэргийлэх арга хэмжээг засварын хэсэг тогтмол хэрэгжүүлж ажиллаа. Хөрсний үндсэн хэв шинжийг тэтгэх зорилгоор бууц болон хлорын шохойтой холин микрофлор үүсэх нөхцөл бүрдүүлж байна.	100
3	Засвар үйлчилгээнээс үүссэн ажилласан тос маслыг хуримтлуулах савыг шинэчлэх	Дотоод зардал	Одоогийн байдлаар засвар үйлчилгээний явцад үүссэн хаягдал тосыг түр хадгалах нийт 70 тонны багтаамжтай 2ш савыг бетондсон талбайд байршуулан хаягдал тосыг зөвшөөрөл бүхий ААН-д нийлүүлэх хүртэл хадгалж байгаа ба 20тонны нөөцийн савыг нэмэлтээр суурилуулахаар бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна.	100
4	Шороон замын сүлжээг багасгах зорилгоор сайжруулсан шороон зам тавих ажлыг Гурвантэс суманд үйл ажиллагаа явуулдаг уурхайнуудтай хамтран зохион байгуулах.	Дотоод зардал	Гурвантэс сумын засаг даргын 2024.08.21 А/216 тоот захирамжаар тогтоосон трассын дагуу Бага-Овоо багийн төвөөс Гурвантэс сум хүртэл сайжруулсан шороон зам тавих ажлыг эхлүүллээ.	100
НИЙТ ЗАРДАЛ				

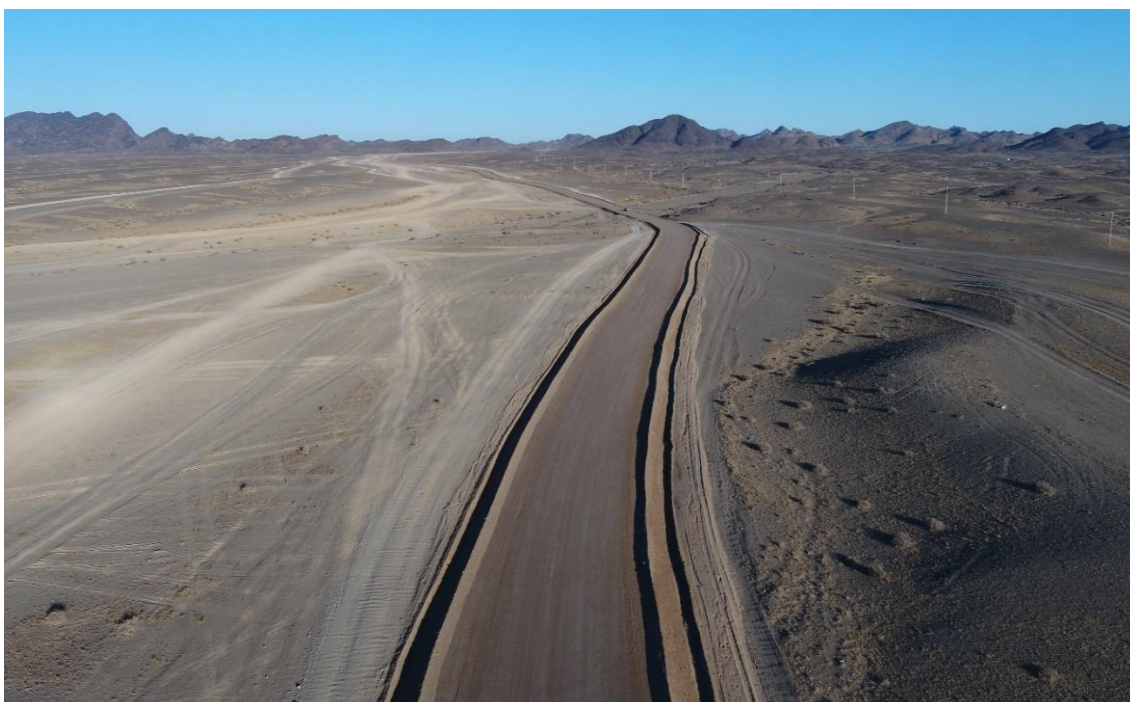
Зураг №20,21 Хөрс саармагжуулах талбай

Зураг №22,23 Хаягдал тос хадгалах талбай, тос түр хуримтлуулах сав

Зураг №24 Зам тавьсан хэсэг

Зураг №25,26 Замын дэвсэлтийн явц

1.4 Газрын хэвлийд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах

Арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хамрах хүрээ: Уурхайн бүс Газрын хэвлийн тухай хууль, Газрын тухай хууль, Шимт хөрс хуулах хадгалах стандарт MNS 5916-2008, компаний гүйцэтгэх захирлын 2018 /08/20-ны тушаалаар батлагдсан холбогдох журмыг удирдлага болгон дараах чиглэлийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүллээ.

№	Төлөвлөгдсөн ажил	Зардал /төг/	Ажлын биелэлт / тайлбар/	Биелэлтийн хувь
1	Үйл ажиллагааны явцад аливаа газар шорооны /инженерийн/ ажил уурхайн ахилт зэрэг газар ашиглалттай холбоотой арга хэмжээний үед газар хөндөх зөвшөөрлийг маягтын дагуу бүртгүүлэн хөндөх.	Дотоод зардал	Тайлант онд шинээр ахилт хийгдээгүй .	100
2	Газрын хэвлийн тухай хуулийн дагуу уулын ажлын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн ажиллах.	Дотоод зардал	Уулын ажлын төлөвлөгөөг батлуулан хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.	100
НИЙТ ЗАРДАЛ		-		

Зураг № 24 Уулын ажлын төлөвлөгөөний батлагдсан байдал

Батлав:
Өсөхзос ХХК-ийн захирал / Т.Батманай /

Ашигт малтмал, газрын тосны газрын дэргын 2022 оны 12 дугаар сарын .....-ны газрын дугаар тушаалын нөхдүгээр хэсэгт

Хүлээн авсан:
АМТГ-ын Уул уурхайн хэлтсийн дарга / Т.Зоригт /

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН ХҮРЭНШАНД ОРДЫН 2024 ОНЫ УУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ашигт малтмалын төрөл: Чулуун
Үндсэн АТЗ-ийн дугаар: MV-017317
Нэмэлт АТЗ-ийн дугаар: ХЭНТЭС

Танилцсан: Уул уурхайн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн

/П.Зоригт/

Боловсруулсан:

1. Ерөнхий инженер
2. Уулын инженер
3. Байгуулагч инженер
4. Механик инженер
5. Эдийн засагч

Х.М.Сүхбатбаяр
Б.Сүхбатбаяр
Д.Валер

2024 он

1.5 Ургамлын зүйлийн бүрдэл ургамлан бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажлын биелэлт

№	Төлөвлөгдсөн ажил	Зардал /төг/	Ажлын биелэлт / тайлбар/	Биелэлтийн хувь
1	Уурхайн бүсэд ургамлын төрөл зүйлийн судалгааг уурхайн нөлөөлөл болон нөлөөллийн бүс 9-10 цэгийг хамруулан хийн геоботаникийн бичиглэл хийх	Дотоод зардал	Тайлант онд уурхайн бүс болон уурхайн бүс орчмын 9 цэгийг хамруулан ургамлын зүйлийн бүрдлийн ажиглалтыг хийж тайланг нэгтгэлээ.	100
2	Нутгийн эндемик зүйлийн ургамлын биомассыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээний хүрээнд Хөвд орчимд жигд тарих, хашиж хамгаалах	17,000,000	Хөвдийн баянбүрдэд хамаарах мухартын булаг орчимд 2000 ширхэг жигдний суулгац тарин хашиж хамгаалах ажлыг БНГ-тай хамтран хэрэгжүүлэв .	100
НИЙТ ЗАРДАЛ		17,000,000		

Хүснэгт №1-д Ургамлын өнгө болон гэмтлийг байдлаар харьцуулав.

№	Ургамлын нэр	Судалгааны талбай		
		Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ хэрэгжүүлж буй талбай	Уурхайн бүс орчим	Уурхайн бүсээс Гурвантэс хүртэлх зам
1	Хөмөл <i>Allium mongolicum</i>	Ялгаагүй	Ялгаагүй	Ялгаагүй
2	Таана <i>Allium polyrhizum</i>	Ялгаагүй	Ялгаагүй	Ялгаагүй
3	Сайрын хялгана <i>Stipa glareosa</i>		Ялгаагүй	Ялгаагүй
4	Ахар навчит баглуур <i>Pedicularis resupinata</i>	Ялгаагүй	Ялгаагүй	Ялгаагүй
5	Үслиг манан хамхаг <i>Bassia dasyphylla</i> .	Ялгаагүй	Ялгаагүй	Ялгаагүй
6	Агъ шарилж <i>Artemisia frigida</i> Willd	Ялгаагүй	Ялгаагүй	Ялгаагүй
7	Бударгана <i>Salsola tragus</i>		Ялгаагүй	
8	Баглуур <i>Anabasis aphylla</i>	Ялгаагүй	Ялгаагүй	Ялгаагүй
9	Галуун гичгэнэ <i>Potentilla anserina</i>		Ялгаагүй	

Зураг №25,26 Ургамлын зүйлийн бүрдлийн ажиглалт хийх явц

Зураг №26,27 Ургамлын зүйлийн бүрдлийн ажиглалт хийх явц

Зураг №28,29 Ургамлын зүйлийн бүрдлийн ажиглалт хийх явц

Зураг №30,31 Жигд тарьсан талбай

Зураг № 32,33 Жигдний ургалтын байдал

Зураг № 34 Жигдний ургалтын байдал

1.6 Амьтан аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний ажлын биелэлт

№	Төлөвлөгдсөн ажил	Зардал /төг/	Ажлын биелэлт / тайлбар/	Биелэлтийн хувь
1	Цаг агаарын нөхцөл байдлаас хамаарсан идэш тэжээлийн хомсдол үүсэхээс сэргийлэх биотехникийн арга хэмжээг Уурхайн бүс болон бусад газруудад	Дотоод зардал	Тайлант хугацаанд Эрдэнэ уул, Хөхөлзөхийн говь , Тостын нуруунд биотехникийн арга хэмжээг хэрэгжүүллээ. Мөн тус арга хэмжээний хүрээнд Тост Тосон бумбын нурууны БНГ-н захиргаатай хамтран Тостын нуруунд хийсэн хөвийн усыг сэргээх зорилгоор ус зөөвөрлөн байршуулав.	100
2	Уурхайн бүсийн дэд бүтэц цахилгааны шугамаас шалтгаалсан шувуудын үхэл хоргодолоос сэргийлэх. Үзлэг шалгалтыг хийх.	Дотоод зардал	Уурхайн бүсэд цахилгааны шугам үерийн далан болон бусад дэд бүтэц барилга байгууламжаас шалтгаалсан амьтны үхэл хоргодлыг бүртгэх ажиглалтыг тогтмол хугацаанд хийж ирлээ./тайланг хавсралтаар/	100
3	Хүрээлэн буй орчны эсрэг гэмт хэрэгтэй тэмцэхэд сум орон нутагтай хамтран ажиллах	3500000	Хүрээлэн буй орчны эсрэг гэмт хэрэгтэй тэмцэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэн хамтран ажиллав.	100
НИЙТ ЗАРДАЛ		3500000		

Зураг №35,36 Тост Тосон бумбын нурууны БНГ-н захиргааны Тостын нуруунд хийсэн хөв цөөрөмд ус зөөвөрлөн хийх явц

Зураг №37,38 Тост Тосон бумбын нурууны БНГ-н захиргааны Тостын нуруунд хийсэн хөв цөөрөмд ус зөөвөрлөн хийх явц SGS XXK, Тост Тосон бумбын нурууны БНГ-н захиргаа хамтран оролцов

Зураг № 39,40 Эрдэнэ ууланд хийсэн биотехникийн арга хэмжээ

Зураг № 40,41 Эрдэнэ ууланд хийсэн биотехникийн арга хэмжээ

Зураг № 42,43 Хөхөлзөхийн говьд хийсэн биотехникийн арга хэмжээ

Зураг № 44,45 Хөхөлзөхийн говьд хийсэн биотехникийн арга хэмжээ

2. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээх арга хэмжээ	Талбайн хэмжээ /га/	Зардал /төг/	Биелэлт	Биелэлтийн хувь
1	Техникийн нөхөн сэргээлт	“Нарийнсухайт-Гурвантэс” орох олон салаа замын ноогдсон талбайд нөхөн сэргээлт хийх	6 га	33000000	Шороон замын сүлжээг багасгах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх тухай албан бичгийн дагуу 4 км шороон замыг тавьсан орчинд 6,1 га талбайд ашиглагдахгүй замуудад сийрүүлэлт хийж ургамлан нөмрөг тогтох, байгалийн аясаар сэргэх нөхцөл бүрдүүлэв.	100
2		Уурхайн үйл ажиллагааны явцад ашиглалт дууссан талбай гарсан тохиолдолд нөхөн сэргээлт хийх	-	-	Тайлант онд уурхайн бүсэд ашиглалт дууссан талбай гараагүй	100
3	Биологийн нөхөн сэргээлт, тохижилт ногоон	Тоорой модны судалгаа хийхэд нутгийн захиргааны байгууллагатай хамтран ажиллах зулзаган тоорой бүхий талбайг хашиж хамгаалах ажилд дэмжлэг үзүүлэх	1,2	6500000	Тоорой модны судалгааны хүрээнд Алтайн өвөр говийн Баянбүрд, Бүрдний тодорхойлолтонд хамаарах Хөвдийн баянбүрдийн тооройн насжилт болон бодгалийн тоог судалж зулзаган тоорой бүхий талбай тохиолдоогүй учир Хуршуутын голд 50 ширхэг тооройн суулгац тарилаа.	100
НИЙТ			39500000			

Тооройн модны тухай

Тоорой *Populus diversifolia* хамгаалах ажлыг хэрэгжүүлэхээр Хөвдийн баянбүрд орчимд ургаж буй зулзаган тоорой бүхий газрыг хашихаар төлөвлөсөн боловч зулзаган тооройтой цэг тохиолдоогүй нь

- Сүүлийн жилүүдэд ган хуурайшилт ихтэй байсан учир ургах чадваргүй болох
- Бэлчээр ашиглалтаас үүдэлтэйгээр ургах чадваргүй болох
- Ихэвчлэн зэлүүд хээрийг түшин ургадаг учир бэлчээр болон хүн нөлөөнд ойр газарт ургалт муу гэсэн мэдээлэл зөвлөмжийг Тоорой мод судалдаг судлаач А.Хауленбек нарын судалгаа мэдээллээс авч суулгацаар тарьж туршлаа.

Хашиж хамгаалахаар ажиглалт хийсэн Тооройт бүрдийн мэдээлэл

№	Газрын нэр	2013 оны тоо	2024 оны тоо
1	Олон тооройн бүрд	180 /35 хатсан/	82 /хатсан/
2	Зхүдгийн тооройт бүрд	148/ 53 хатсан /	59
3	Гурвансондог	112 /18 хатсан /	60
4	Халзан сондог	10	6

Зураг № 46,47 Олон тооройн бүрд

Зураг № 48,49 Олон тооройн бүрд

Зураг № 50,51 Олон тооройн бүрд

Зураг № 52,53 Тарилтын явц /Хужиртай цөлийн бор хөрстэй хэсэгт 2 настай суулгацаар тарилт хийсэн/

Зураг № 54,55 Ургалт

Шороон замын сүлжээг багагсах зорилгоор сийрүүлэлт хийсэн байдал

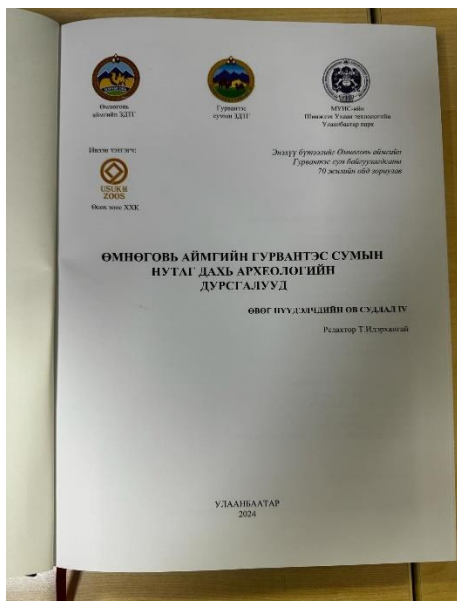
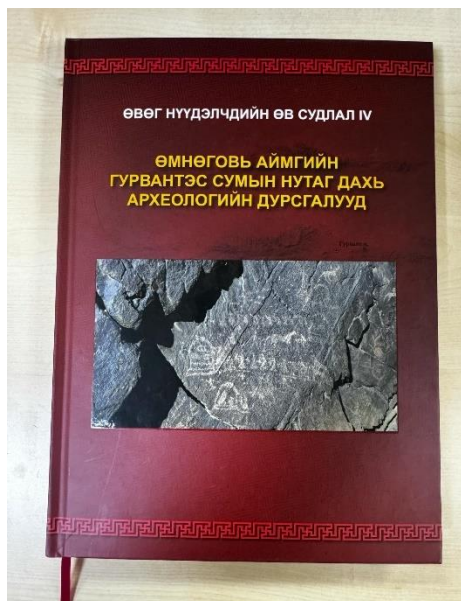
Шороон замын сүлжээг багасгах зорилгоор өмнөх жилүүдэд хийгдсэн техникийн нөхөн сэргээлтийн үр дүн гарч эхэлсэн учир дээрхий аргаар нөхөн сэргээлт хийхээр бэлтгэл ажлыг хангасан.

3. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Дүйцүүлэх хамгаалах зорилт	Авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Зардал /төг/	Биелэлт	Биелэлтийн хувь
1	Нутгийн унаган ургамлан нөмрөгийг нэмэгдүүлэх, хамгаалах,	Заган ойг үрээр болон тарьцаар нэмэгдүүлэх, хаших хамгаалах	58800000	Гурвантэс суманд нийтийн хэрэгцээний ногоон байгууламжийн зориулалтаар төлөвлөсөн талбайд 1000ш загийг суулгацаар тарьж ургуулсан ургалт хувийн 98%байна.	100
2	Өмнөх жилүүдэд хэрэгжүүлсэн дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний тасралтгүй үр ашигтай байдлыг дэмжих	Тост тосонбумбын нурууны эмийн ургамлын зурагт лавлахыг дахин хэвлүүлэх.	3632000	Тост Тосон бумбын нуруунд ургадаг эмийн ашигт ургамлыг дахин хэвлүүлэхээр Түмэн эх ХХК-тай хамтран ажиллаж 300 ширхэг номыг хэвлэлтээс хүлээж авлаа.	100
3		ТХГН хамгаалалтын захиргаатай хамтран ажиллах.	13500000	Тайлант хугацаанд Тост Тосонбумбын нурууны БНГ-н захиргаатай хамтран биотехникийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, Гурвантэс сумын нутаг дахь Археологийн дурсгалууд номыг хэвлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, нутгийн эндемик ургамлыг сэргээн нутагшуулах арга хэмжээний хүрээнд жигд тарих зэрэг ажлуудыг хийлээ. Мөн өмнөх жилүүдэд гаргасан уст цэгүүдийн үйл ажиллагааг тасралтгүй байлгахад анхаарч уст цэг орчмын уулын тууртан амьтны хөдлөл зүйг зөөврийн камераар ажиглахад Зүүн уужим болон Хүргэр хайрханд гаргасан худгуудын байршил оновчтой цэгт байгаа нь харагдаж байна.	100
НИЙТ ЗАРДАЛ			75932000		

Зураг № 56,57 Гурвантэс сумын нутаг дахь археологийн дурсгалууд болон Тост Тосонбумбын нурууны эмийн ургамлын зурагт лавлах ном

Зураг № 58,59 Заг тарих талбайн усалгааны систем суурилуулах явц хөрс боловсруулалтын явц

Зураг № 60,61 Загийн ургалт

Зураг № 62,63 Загийн усалгаа, арчилгаа

Зураг № 64,65 Зүүн уужмын зөөврийн камерт өртсөн янгирын сүрэг

Зураг № 66,67 Зүүн уужмын зөөврийн камерт өртсөн янгирын сүрэг

Зураг № 68,69 Зүүн уужмын уст цэгийн зөөврийн камерт өртсөн янгирын сүрэг

Зураг № 70,71 Хүргэр хайрханы уст цэгийн камерын дүрс

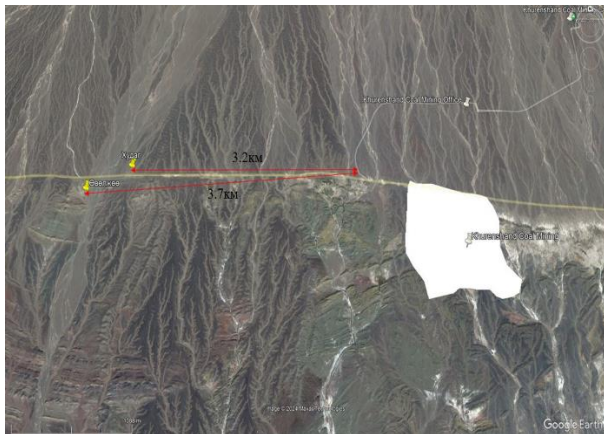

**4. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ**

№	Ажлын зорилго	Гүйцэтгэх ажил	Хамрах хүрээ	Биелэлт
1	Уурхайн нөлөөллийн бүс орчмын айл өрхийн амжиргаанд дэмжлэг үзүүлэх хамтарч ажиллах	Нөлөөллийг судлах, судалгааны үндсэн дээр шаардлагатай арга хэмжээг авах, хэрэгжүүлэх	Нөлөөллийн бүс	Уурхайн бүсээс 3,5км болон нүүрс тээврийн замаас 5км уурхайгаас 8,2 км зайд өвөлжөө бууц нь байдаг 2 өрх хүсэлт гаргасан бөгөөд нүүрс тээврийн замын урд байдаг өрхийн /Г.Түмэнбаяр/ өвөлжөөний бичиг баримт дутуу учир судлагдах боломжгүй .Харин уурхайгаас баруун тийш нутагладаг М.Өнөржаргалын хүсэлтийг судалж өөрийн хүсэлтийг үндэслэн ажлын байраар ханган ажиллаж байна.

Зураг № 72,73 Уурхайн бүсээс баруун тийш нутагладаг айлын өвөлжөөний байршил

5. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ	Хамгаалах арга хэмжээ	Зардал /төг/	Биелэлт	Биелэлтийн хувь
Соёлын биет бус өвийг дэмжих, дэлгэрүүлэх	Шагайн харваачдын холбоог дэмжих, хамтран ажиллах.	11950000	Шагайн харваан холбооноос ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу шагайн харвааг өвлүүлэн үлдээх зорилгоор шагайн харваан хэрэгсэл авахад дэмжлэг үзүүлэн шаардлагатай хэрэгслийг захиалан хийлгэж хүлээлгэж өглөө.	100
НИЙТ ЗАРДАЛ		11950000		

6. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Төлөвлөгдсөн ажил	Зардал /төг/	Биелэлт	Биелэлтийн хувь
1	Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг ОБГ-р батлуулж мөрдөх	Дотоод зардал	Хүрэншандын ил уурхайд тохиолдож болзошгүй аюулт үзэгдэл техникийн холбогдолтой осол, тэрсэлт дэлбэрэлтээс хүний амь нас эд хөрөнгөд хохирол учрах , байгаль орчинд сөргөөр нөлөөлөх хүрээлэн буй орчин доройтохоос сэргийлэх авран хамгаалах сэргээн босгох ажлыг хууль эрх зүйн баримт бичгийн дагуу зохион байгуулж гүйцэтгэх үед мөрдөх төлөвлөгөөг нарийвчлан боловсруулж батлуулав.	100
2	Цаг агаарын урьдчилсан мэдээг дамжуулах, хүчтэй салхи, орон шуурганы мэдээлэл хурдыг цаг тухайд нь авч мэдээллэх	Дотоод зардал	Цаг агаарын урьдчилсан мэдээллийг цаг тухай бүрд нь аман болон албан мэйлээр хүргэж орон нутгийн цаг уурын байгууллагаас нэмэлт тодруулга анхааруулгын авч ажиллаа.	100
3	Гал түймрийн үед авч хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан мөрдөж ажиллах	Дотоод зардал	Гал түймрийн үед мөрдөх ажлын төлөвлөгөөг гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөний загварын дагуу боловсруулан батлуулсан.	100
НИЙТ ЗАРДАЛ		ХАБЭА-н зардал		

Зураг № 74 Гамигаас хамгаалах төлөвлөгөө батлагдсан байдал

БАТЛАВ
ӨСӨХ ЗООС ХХК-НИЙ ГҮЙЦӨТГЭХ
ЗАХИРАЛ Т.БАТМАГНАЙ
2024 оны ..... сарын ..... өдөр

ХАРИУЦЛАГАТАЙ
УДМ00963 6199077
УЛААНБААТАР ХОТ

**“ӨСӨХ ЗООС” ХХК-НИЙ ХҮРЭНШАНДЫН
НҮҮРСНИЙ ИЛ УУРХАЙН
ГАМШГААС ХАМГААЛАХ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

БАЙГУУЛЛАГЫН ХАЯГ: ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМ

ХЯНАСАН: ӨМНӨД БҮСИЙН ТӨВ-ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН
ГАЗРЫН ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨЛТ БЭЛЭН БАЙДАЛ
ХАРИУЦСАН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН, ГАМШГААС ХАМГААЛАХ
УЛСЫН ХЯНАЛТЫН БАЙЦААГЧ АХМАД Б.ДЭНЗЭН

УУРХАЙН ДАРГА М.ЭРДЭНЭБАЯР

БОЛОВСРУУЛСАН: ХАБЭА-Н АХЛАХ ИНЖЕНЕР Х.Жаргалсайхан

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ

Зураг № 75,76 Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө

Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө "Хүрэншандын нүүрсний ил уурхай"				
10	Зэргэлдээ байгууллагын гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн анги, штабуудтай харилцан ажиллагааг зохион байгуулах, хамтран ажиллах гэрээ байгуулах	8 сар	1,000,000	ХАБЭАБТМ Д.Баянмөнх АГ соноогч Н.Лхагвацэдэн
11	Аймаг, сум орон нутгийн Онцгой байдлын хэлтэстэй хамтран дадлага сургалт зохион байгуулах, сургалт сурталчилгааны ажилд оролцох.	9 сар	500,000	ХАБЭА-н менежер Х.Жаргалсайхан

3.3 Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хугацаа	Шаардагдах хөрөнгө	Хариуцах албан тушаалтан
1	Экскаваторын гал унтраах автомат системийн засвар үйлчилгээ, цэнэглэлт, баталгаажилт	6 сар	150,000,000	Засварын хэсэг Б.Баасандорж
2	Автосамосвалын гал унтраах автомат системийн засвар үйлчилгээ, цэнэглэлт, баталгаажилт	6 сар	200,000,000	Засварын хэсэг Б.Баасандорж
3	Туслах техникуудийн гал унтраах багаж хэрэгслийн хангалт засвар үйлчилгээ.	6 сар	50,000,000	Засварын хэсэг Б.Баасандорж
4	Гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгсэл, сарай иж бүрдэл	3 сар	10,000,000	АГ соноогч Н.Лхагвацэдэн АГ соноогч Э.Хангал
5	Уурхайн оффис, засварын тов, барилга байгууламж, кемпийн галын дохиолол, хамгаалалтын систем, гал унтраах багаж хэрэгсэл, гал унтраагуурт тогтмол үзлэг хийх	5 сар	5,000,000	Кемп менежер Д.Эгүлэн

15

Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө "Хүрэншандын нүүрсний ил уурхай"				
				Засварын хэсэг Б.Баасандорж АГС Э.Хангал
6	Галын самбар, санамж, тэмдэг, тэмдэглэгээ, зураг,схем	3 сар	5,000,000	ХАБЭА-н хэсэг АГ соноогч Н.Лхагвацэдэн АГ соноогч Э.Хангал
7	Уурхайн оффис, засварын тов, барилга байгууламж, кемпийн барилга байгууламжийн гал унтраах шуурхай төлөвлөгөө боловсруулах.	5 сар	100,000	АГ соноогч Э.Хангал
8	Гал унтраагуурын захиалга	5 сар	12,500,000	ХАБЭА-н хэсэг АГ соноогч Н.Лхагвацэдэн АГ соноогч Э.Хангал
9	Гал унтраах усны хоолой, хошуу, крант захиалах	4 сар	10,500,000	

16

7. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Зардал /төг/	Биелэлт	Биелэлтийн хувь
1	Ахуйн	Хог хаягдалтай холбоотой гэрээ, зөвшөөрөл, болон бусад бичиг баримт бүрдүүлэх.	70000000	Хог хаягдлын тухай хууль уурхайн бүсэд мөрдөх хог хаягдлын менежментийн хүрээнд бүрдүүлэх бүртгэлийг хөтлөн зөвшөөрөл бүхий ААН байгууллагатай хийгддэг гэрээг байгуулан ажиллаж байна. Мөн нүүрс тээврийн зам дагуу үүссэн хог хаягдлыг цэвэрлэх ажил Гурвантэс сумын Тэгш Мандах ХХК-тай гэрээ байгуулав.	100
2		Хог хаягдал ангилан ялгах хог хаягдлыг бууруулах, ажлыг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх.	Дотоод зардал	Уурхайн түр хогийн цэг, засварын талбайд хог ангилан байршуулах цэгийг тохижуулан хэвшүүлэн ажиллаж байна.	100
3		Ахуйн болон аюултай хог хаягдал шатаах зуухыг шинэчлэх	156000000	Хятад улсын ХҮҮ -100 маркын хог шатаах зуухыг уурхайн бүсэд үүссэн энгийн хог хаягдлыг устгах болон , хог хаягдлын овор хэмжээг багасгах зорилгоор 2 ширхгийг хэрэглээнд нэвтрүүлээд байна.	100
4		Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг дахин боловсруулах, ашиглах үйлдвэр, компаниудтай хамтран ажиллах, хаягдлын хэмжээг бууруулах.	-	Ус ундааны хуванцар савыг ялган хуримтлуулж овор хэмжээг нь багасган дахин боловсруулах үйлдвэр ААН-д нийлүүлэх, засвар үйлчилгээний явцад үүссэн хаягдал тосыг тусгай зөвшөөрөл бүхий ААН-д нийлүүлэх гэрээ байгуулан ажиллаж байна .	

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Зардал /төг/	Биелэлт	Биелэлтийн хувь
5	Аюултай	Засвар үйлчилгээний явцад үүссэн хаягдал тосыг түр нөөцлөх саванд нийлүүлэхэд асгарахаас сэргийлэх, тос соруулах помп авч ашиглах	Дотоод зардал	Түр хуримтлуулах саванд нийлүүлэхэд явцад ашиглах помпыг хэрэглээнд нэвтрүүлж мөн хаягдал тос дахин боловсруулах ААН-н гэрээнд талбайд бохирдол үүсэхээс сэргийлэн тос ачих явцад соруулах төхөөрөмж ашиглахаар тусган хэрэгжүүлж ажиллаж байна.	100
НИЙТ				226000000	

Зураг № 77,78 Түр хогийн цэгийг ангилан ялгах талбайг тохижуулсан байдал /хуванцар, лааз/

Зураг № 79,80 Түр хогийн цэгийг ангилан ялгах талбайг тохижуулсан байдал /шил, хуванцар/

Зураг № 81,82 Ус ундааны хуванцар сав пресслэгч

Зураг № 83,84 Ангилан ялгах хогийн сав дахивар материалаар хийсэн байдал

Зураг № 85 Засварын талбайн хог шатаах зуух

Зураг № 86 Түр хогийн цэгт ашиглаж байгаа хог шатаах зуух

Зураг № 87,88 Хаягдал тос ачих явц

Зураг № 89 Аюултай хог хаягдлын бүртгэлийн маягт

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын
2018 оны 02 сарын 02-ны өдрийн
А/21 дугаар тушаалын 3 дугаар хавсралт

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ҮҮСГЭГЧИЙН ТАЙЛАНГИЙН МАЯГТ

1. Тайлангийн огноо: 2024 оны 3-р улирал
2. Бүртгэлийн дугаар: v-001419
3. Аж ахуй нэгжийн нэр: Өсөх Зоос ХХК
4. Аж ахуй нэгжийн бүртгэлийн дугаар:
5. Аж ахуй нэгжийн регистрийн дугаар: 5199077

Үүсгэсэн аюултай хог хаягдлын мэдээлэл (шаардлагатай бол нэмэлт хуудас хэрэглэ)

№	Код						Хаягдлын нэр	Үүссэн хэмжээ	Хэмжих нэгж
1	1	3	0	5	0	5	Хаягдал тос	80	Тонн
2	1	6	0	6	0	1	Аккумулятор	3	Ш
3	1	6	0	6	0	1	Тосны шүүр	285	ш
4	1	5	0	2	0	1	Арчих материал	156	кг
5	1	6	0	6	0	6	Батерей	0,5	кг
6									
7									
8									
9									
10									
11									

6. Аюултай хог хаягдлаа тээвэрлүүлсэн тээвэрлэгчийн мэдээлэл:

№	Тээвэрлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	Бүртгэлийн дугаар					
1	ОВ oil индустриал ХХК	Т					
2		Т					
3		Т					
4		Т					

7. Аюултай хог хаягдлаа устгуулсан байгууллагын мэдээлэл:

№	Аж ахуйн нэгжийн нэр	Бүртгэлийн дугаар						Үүссэн хэмжээ	Хэмжих нэгж
1		У							
2		У							
3		У							
4		У							

Зураг № 90 Аюултай хог хаягдлын бүртгэлийн маягт

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДЛЫН БҮРТГЭЛ

Огноо: 2024.02.29-р сар

Хог хаягдал үүссэн шалтгаан: .....

№	Код	Хог хаягдлын нэр	Үүссэн хэмжээ	Хэмжих нэгж
1	1 8 0 5 0 5	Найрмал тос	16.7	тн
2	1 8 0 5 0 5	Анхны хөдөлгөөн	26.7	тн
3	1 8 0 5 0 5	Мөсөл тусгаар		
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				

1. Аюултай хог хаягдлаа тээвэрлүүлсэн тээвэрлэгчийн мэдээлэл:

№	Тээвэрлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	Бүртгэлийн дугаар
1		T
2		T
3		T
4		T

2. Аюултай хог хаягдлаа устгуулсан байгууллагын мэдээлэл:

№	Аж ахуйн нэгжийн нэр	Бүртгэлийн дугаар	Үүссэн хэмжээ	Хэмжих нэгж
1		У		
2		У		
3		У		
4		У		

3. Үүсгэсэн аюултай хог хаягдлаа дотооддоо дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа явуулдаг бол:

№	Код	Хэмжээ	Хэмжих нэгж	Устгасан, боловсруулсан арга
1	1 8 0 5 0 5			
2				
3				
4				

4. Тайлан гаргасан албан тушаалтны мэдээлэл:

Гарын үсэг (тамга)	Овог нэр, албан тушаал	Огноо
Б.С. Аюулт	Б.С. Аюулт Б.О.У	2024.02.29

Зураг № 91 Хаягдал тос хүлээлцсэн бүртгэл

**ХАЯГДАЛ ТОС ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГСӨН
ХЯНАЛТЫН ХУУДАС**

№5

Бэлтгэн нийлүүлэгчийн хаяг, байршил	Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сум Өсөх Зоос ХХК-ийн Хүрэншандын уурхай

2.Хүлээн авагчийн мэдээлэл

№	Үзүүлэлт	Мэдээлэл
1	Огноо	2024оны 8-р сарын 3
3	Хүлээн авагч байгууллага	OB OIL индустриал ХХК
4	Машины дугаар	28-33УАТ
5	Холбогдох утас	88024740

3.Дахивар материалын мэдээлэл

№	Ачааны нэр	Савалгаа	Савалгааны хэмжээ	Хэмжих нэгж	Ачааны тоо хэмжээ \кг\	Хорогдолын хэмжээ	Хүлээн авсан дүн
1	Хаягдал тос	Зориулалтын тээврийн хэрэгсэл	50тонн	тонн		-	20 тонн

4.Хяналтын мэдээлэл

№	Зөвшөөрсөн	Албан тушаал	Овог, Нэр	Гарын үсэг
1	Хянаж акт үйлдсэн	Өсөх Зоос ХХК Байгаль орчны мэргэжилтэн		

Зураг № 92 Хаягдал тос хүлээлцсэн бүртгэл

**ХАЯГДАЛ ТОС ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГСӨН
ХЯНАЛТЫН ХУУДАС**

№4

Бэлтгэн нийлүүлэгчийн хаяг, байршил	Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сум Өсөх Зоос ХХК-ийн Хүрэншандын уурхай

2. Хүлээн авагчийн мэдээлэл

№	Үзүүлэлт	Мэдээлэл
1	Огноо	2024 оны 9-р сарын 13
3	Хүлээн авагч байгууллага	ОВ OIL индустриал ХХК
4	Машины дугаар	30-66 АЧ
5	Холбогдох утас	

3. Дахивар материалын мэдээлэл

№	Ачааны нэр	Савалгаа	Савалгааны хэмжээ	Хэмжих нэгж	Ачааны тоо хэмжээ \кг\	Хорогдолын хэмжээ	Хүлээн авсан дүн
1	Хаягдал тос	Зориулалтын тээврийн хэрэгсэл	50 тонн	тонн		-	50 тонн

4. Хяналтын мэдээлэл

№	Зөвшөөрсөн	Албан тушаал	Овог, Нэр	Гарын үсэг
1	Хянаж акт үйлдсэн	Өсөх Зоос ХХК Байгаль орчны мэргэжилтэн	<i>В.Хулантүвшин</i>	<i>[Signature]</i>

Зураг № 93 Дахивар материал хүлээлцсэн акт

Хүрэншандын уурхай

ДАХИВАР МАТЕРИАЛ /ДАХИН АШИГЛАХ БОЛОМЖТОЙ ХАЯГДАЛ
МАТЕРИАЛ / ХҮЛЭЭЛЦЭХ АКТ

2024 оны .. 07 ...-р сарын .. 05 ..

Дахивар материал хүлээн авагчийн бөглөх хэсэг

- Харьяа хэсэг нэгж, байгууллага ..... Монгол Улс БХК
- Албан тушаал: ..... Кемп инженер
- Овог нэр: ..... М. Түвшин
- Дахивар материалын нэр төрөл: ..... Үс, ургамал хувиангир
- Тоо ширхэг /хэмжээ: 36100
- Ашиглах зориулалт: ..... SFSL smart solution LLC-г
хичуулах

Дахивар материалыг хүлээлцэн өгөгч, нийлүүлэгчийн бөглөх хэсэг

- Дахивар материал /дахин ашиглагдах хог хаягдлын/ эх үүсвэр цуглуулах талбайн байршил:
  - ☐ Засварын талбайд байршуулсан хаягдал төмөр
  - ☐ Засварын талбайн байршуулсан хаягдал мод
  - ☐ Хаягдал почканы талбай
  - ☐ Хаягдал тос түүр хуримтлуулах цэг
  - ☒ Бусад ..... Үүр хогшил үн
- Дахивар материалын нэр төрөл: ..... Үс, ургамал хувиангир
- Дахивар материалын тоо ширхэг: 36100

Дахивар материалыг олгохыг зөвшөөрсөн:

Уурхайн дарга: _____ М.Эрдэнэбаяр

Хүлээлцэн өгсөн:

Өсөж Зодс ХХК-д
 ..... ажилтай ..... В. Ватсугар м
 ..... ажилтай ..... /

Хүлээн авсан :

Зураг № 94 Дахивар материал хүлээлцсэн акт

Хүрэншандын уурхай

**ДАХИВАР МАТЕРИАЛ /ДАХИН АШИГЛАХ БОЛОМЖТОЙ ХАЯГДАЛ
МАТЕРИАЛ / ХҮЛЭЭЛЦЭХ АКТ**

2024 оны 06-р сарын 08

Дахивар материал хүлээн авагчийн бөглөх хэсэг

- Харьяа хэсэг нэгж, байгууллага Монгол Улс
- Албан тушаал Хиймэл интеллект
- Овог нэр М. Алтангүр
- Дахивар материалын нэр төрөл Ус, газрын харьцангуй харьцангуй сав
- Тоо ширхэг /хэмжээ 31072
- Ашиглах зорнуулт SESL smart solution LLC-г
хичээлт

Дахивар материалыг хүлээлцэн өгөгч, нийлүүлэгчийн бөглөх хэсэг

- Дахивар материал /дахин ашиглагдах хог хаягдлын/ эх үүсвэр цуглуулах талбайн байршил:
  - ☐ Засварын талбайд байршуулсан хаягдал төмөр
  - ☐ Засварын талбайн байршуулсан хаягдал мод
  - ☐ Хаягдал почканы талбай
  - ☐ Хаягдал төс-түр хуримтлуулах цэг
  - ☒ Бусад Мөр хогшил
- Дахивар материалын нэр төрөл Ус, газрын харьцангуй харьцангуй сав
- Дахивар материалын тоо ширхэг 31072

Дахивар материалыг олгохыг зөвшөөрсөн:

Уурхайн дарга:

М.Эрдэнэбаяр

Хүлээлгэн өгсөн:

Өсөх Зоос ХХК-д Б.О. Иргэншилтү ажилтай В.Ватсүрэн

.....ажилтай.....

Хүлээн авсан :

Зураг № 95 Аюултай хог хаягдлын бүртгэл

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДЛЫН БҮРТГЭЛ

Огноо: 2024.01.27 сар

Хог хаягдал үүссэн шалтгаан: .....

№	Код	Хог хаягдлын нэр	Үүссэн хэмжээ	Хэмжих нэгж
1	1 3 0 5 0 5	Халсан тос	101	тн
2	1 6 0 6 0 1	Халсан натор	13	ш
3	1 6 0 1 0 7	Халсан шүүр	257	ш
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				

1. Аюултай хог хаягдлаа тээвэрлүүлсэн тээвэрлэгчийн мэдээлэл:

№	Тээвэрлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	Бүртгэлийн дугаар
1		Т
2		Т
3		Т
4		Т

2. Аюултай хог хаягдлаа устгуулсан байгууллагын мэдээлэл:

№	Аж ахуйн нэгжийн нэр	Бүртгэлийн дугаар	Үүссэн хэмжээ	Хэмжих нэгж
1		У		
2		У		
3		У		
4		У		

3. Үүсгэсэн аюултай хог хаягдлаа дотооддоо дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа явуулдаг бол:

№	Код	Хэмжээ	Хэмжих нэгж	Устгасан, боловсруулсан арга
1	1 6 0 1 0 7			
2				
3				
4				

4. Тайлан гаргасан албан тушаалтны мэдээлэл:

Гарын үсэг (тамга)	Овог нэр, албан тушаал	Огноо
Б. Сансарт	Б. Сансарт Х.О.Н	2024.01.27

Зураг № 96 Аюултай хог хаягдлын бүртгэл

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДЛЫН БҮРТГЭЛ

Огноо: 2024.05-р сар

Хог хаягдал үүссэн шалтгаан: .....

№	Код	Хог хаягдлын нэр	Үүссэн хэмжээ	Хэмжих нэгж
1	1 5 0 5 0 5	Найрмал тус	16.7	тн
2	1 6 0 6 0 1	Аюултай хог	16	м
3	1 8 0 1 0 4	Аюултай хог	265	м
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				

1. Аюултай хог хаягдлаа тээвэрлүүлсэн тээвэрлэгчийн мэдээлэл:

№	Тээвэрлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	Бүртгэлийн дугаар
1		Т
2		Т
3		Т
4		Т

2. Аюултай хог хаягдлаа устгуулсан байгууллагын мэдээлэл:

№	Аж ахуйн нэгжийн нэр	Бүртгэлийн дугаар	Үүссэн хэмжээ	Хэмжих нэгж
1		У		
2		У		
3		У		
4		У		

3. Үүсгэсэн аюултай хог хаягдлаа дотооддоо дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа явуулдаг бол:

№	Код	Хэмжээ	Хэмжих нэгж	Устгасан, боловсруулсан арга
1	1 6 0 1 0 4			
2				
3				
4				

4. Тайлан гаргасан албан тушаалтны мэдээлэл:

Гарын үсэг (тамга)	Овог нэр, албан тушаал	Огноо
Б.Вансурж	Б.Вансурж	2024.04.02

Зураг № 97 Аюултай хог хаягдлыг үүсгэгчийн код

**ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР**

46083, Өмнөговь аймаг, Даланзадгад сум, 3 дугаар баг,
Нутгийн удирдлагын ордон 101 тоот
Утас: (976) 7053 2148, И-мэйл: omboajg@gmail.com

2021.06.03 № 122

танай _____ -ны № _____ -т

Г   ӨСӨХ ЗООС ХХК-Д   Г

Танай компанийг Хог хаягдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.9.а-д заасны дагуу аюултай хог хаягдлын үүсгэгчээр бүртгэж, бүртгэлийн Y-001419 дугаар олгов.

Хог хаягдлын тухай хуулийн 22, 23 дугаар зүйлийг мөрдөж ажиллахыг анхааруулж байна.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Х. ӨТГОНМӨНХ

463210112

8. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

№	Бүрэлдэхүүн	Хэмжилт хийсэн үзүүлэлтүүд	Дээж авсан цэгүүд	Зардал /төг/		Биелэлтийн хувь
1	Агаар дахь нийт тоосны хэмжээ	Хүхэрлэг хий, Азотын давхар исэл, Тоос pm-10, Тоосонцор pm-2.5,	Засварын төв, малчин, хаягдлын овоолго, уурхайн карьер, нүүрс ачилтын талбай, ШТС, ажилчдын хотхон, хогийн цэг	560,000	Уурхайн бүсэд БОХЗТЛабораторийн шинжээч ажиллаж агаар болон хөрсний шинжилгээний дээж авах ажиглалт хэмжилт хийх ажлыг зохион байгуулж шинжилгээний дүнг хүлээн авсан.	100
2	Гадаад орчны агаарт дахь хүхэрлэг хий, азотын давхар исэл			140,000		
3	Ундны усны бактерлогийн шинжилгээ	MNS0900:2018, MNS4943:2015	Ундны усны шугам Цэвэрлэх байгууламжийн гаралтын хэсэг	60,000	Уурхайн бүсийн унд ахуйн хэрэглээний усны эх үүсвэр болон уурхайн шүүрлийн усанд гидрохимийн шинжилгээг хийлгэн шинжилгээний дүнг хүлээн авсан. Усанд агуулагдах элементүүд зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс давсан тохиолдол илрээгүй.	
4	Усны чанар гидрохимийн шинжилгээ	MNS6561:2015, MNS5668-2006	Кемпийн гүний худаг, гал тогооны цорго, малчны худаг, шүүрлийн	160,000		
5	Хөрс	Агрохимийн шинжилгээ	Малчны гадаа, хогийн цэг, засварын талбай, шимт хөрсний овоолго,	825000	Төлөвлөсөн дагуу орчны хяналт шинжилгээний цэгүүдээс хөрсний дээж авч итгэмжлэгдсэн лабораторид хүргэн шинжилгээ хийлгэн дүнг хүлээн авсан бохирдуулагч бодисын агууламж зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс давсан тохиолдолгүй.	
6		Хүнд металл	Засварын талбай, Хогийн цэг, Малчны гадаа, ШТС			
7		Нефьтийн бүтээгдэхүүн	ШТС, Засварын талбай			

9	Агаарын нарийн ширхэгт тоосны хэмжилт хийж үр дүнг нэгтгэх.	Уурхайн бүсэйн ОХШ-ий цэгүүд	Дотоод зардал	Ажиглалт хэмжилтүүд тогтмол хугацаанд хийгдэж үр дүнг нэгтгэн бүртгэлжүүлж байна.	100
10	Усны чанарын анхдагч үзүүлэлтийг хэмжих үр дүнг нэгтгэх. /рН,ЕС , температур/	Уурхайн бүсийн унд ахуйн хэрэглээний худаг	Дотоод зардал	Уурхайн бүсийн унд ахуйн хэрэглээний худгийн усанд сар бүр усны анхан шатны үзүүлэлтүүдийг хэмжиж үр дүнг нэгтгэж байна.	100
11	Хаягдал бохир усны дүгнэлт ус бохирдуулсан төлбөр төлөх тухай гэрээний дагуу улирал бүр хаягдал бохир усны шинжилгээг хийлгэн Усны газарт хүргүүлэх.	Уурхайн бүсийн цэвэрлэх байгууламж		Хаягдал бохир усны шинжилгээг улирал бүр тогтмол хийлгэж ус бохирдуулсан төлбөр төлөх журмын дагуу төлбөрийг тухайн хугацаанд төлж байна.	100
НИЙТ ЗАРДАЛ			1260000		

Зураг № 97, 98, 99 Агаар дахь бохирдуулагч бодисын хэмжилтийн явц

Зураг № 100, 101 Усны дээжлэлт хийх явц

Зураг № 101, 102, 103 Хөрсний шинжилгээний дээжлэлт хийх явц

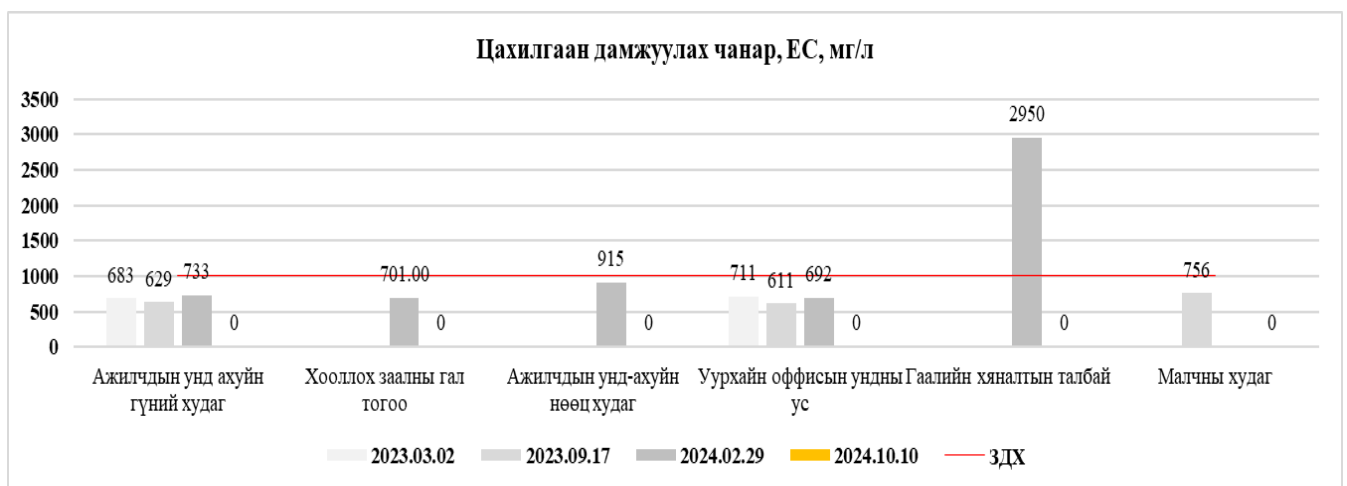
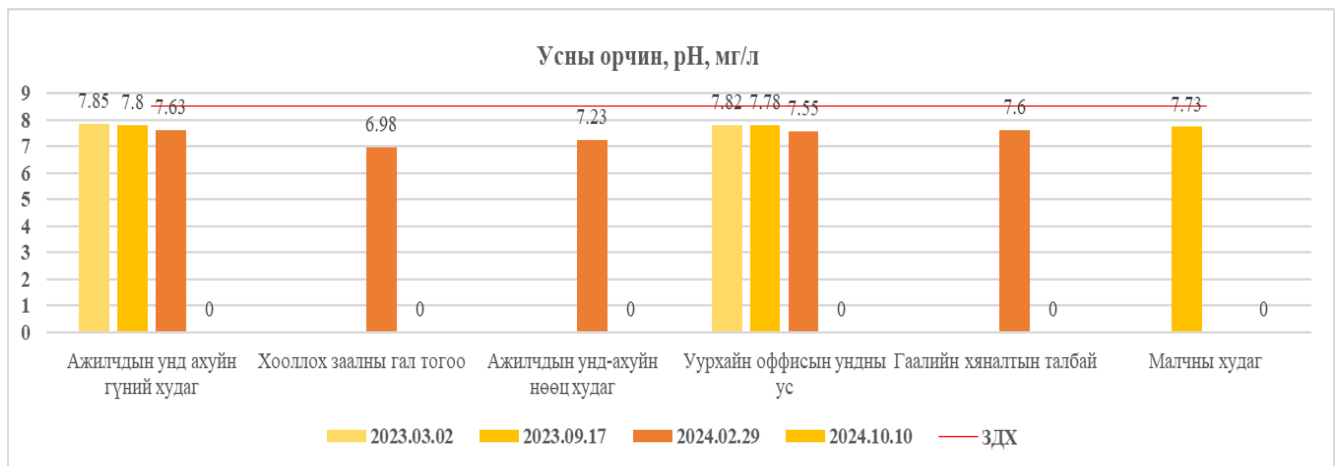
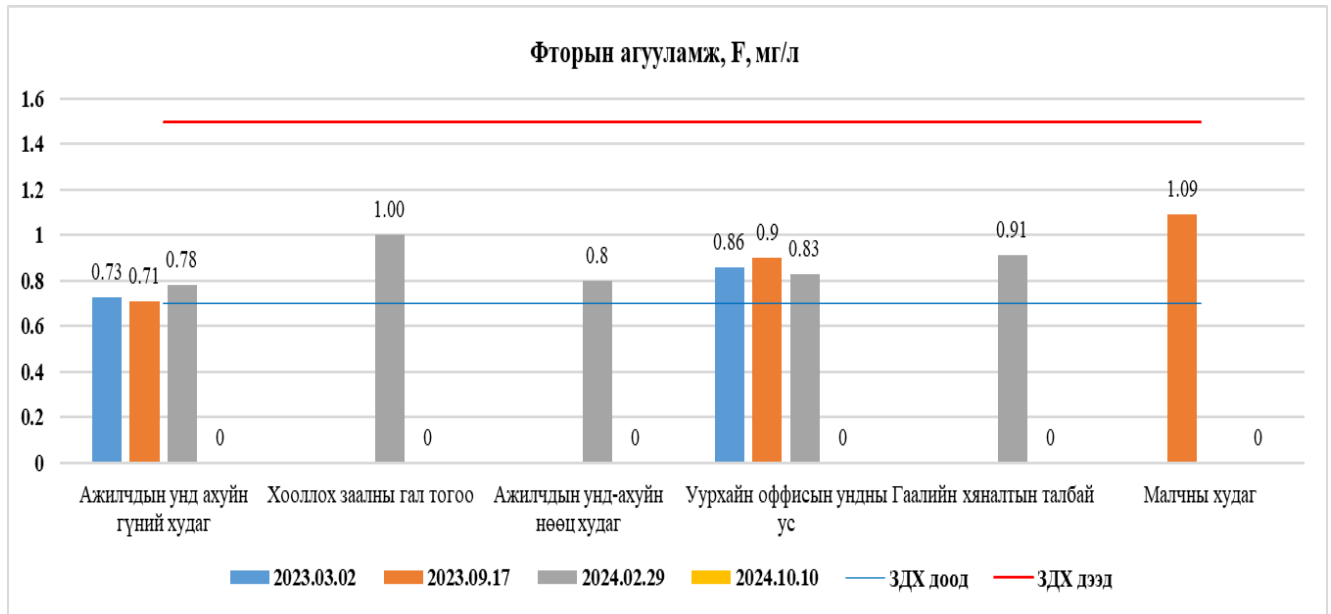
Зураг №104,105 Агаарын тоосны хэмжилт

Уурхайн бүсэд хийсэн гадаад орчны агаар дахь нарийн ширхэглэгт тоосонцорын агууламж сарын дундажаар / Хүснэгт №3/

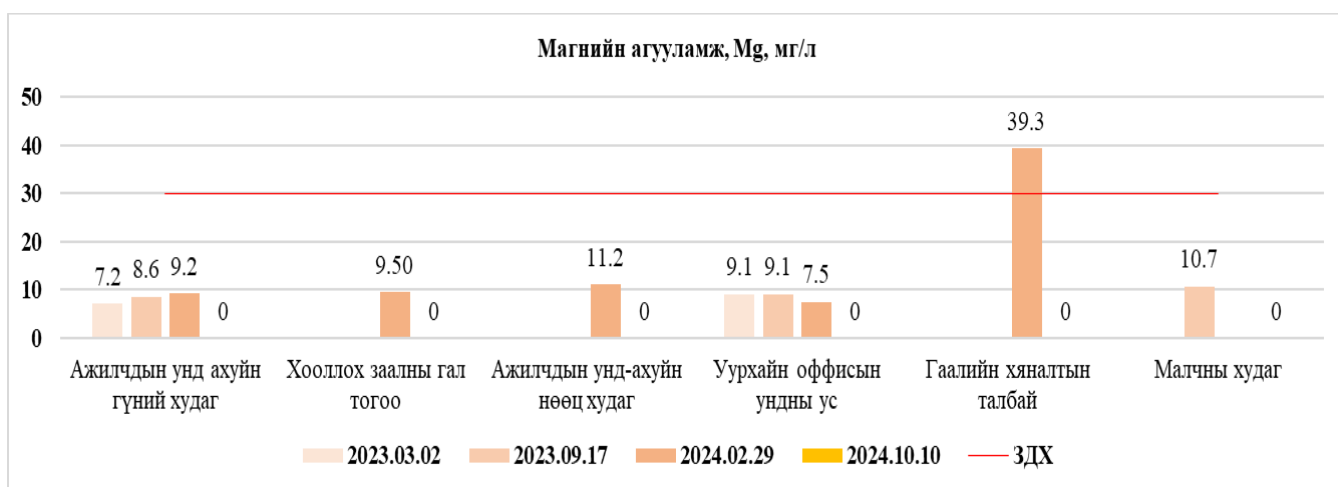
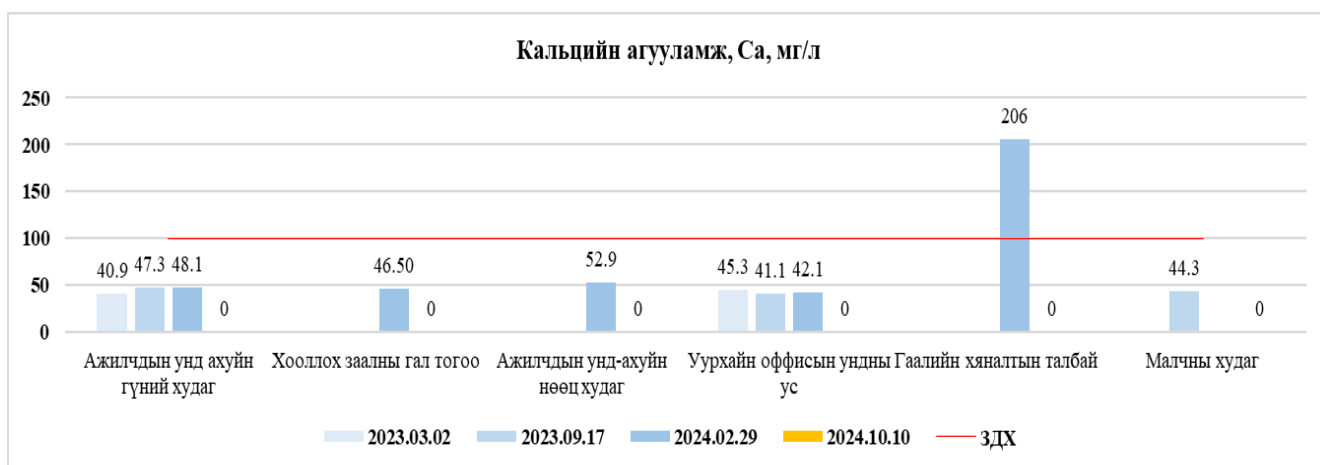
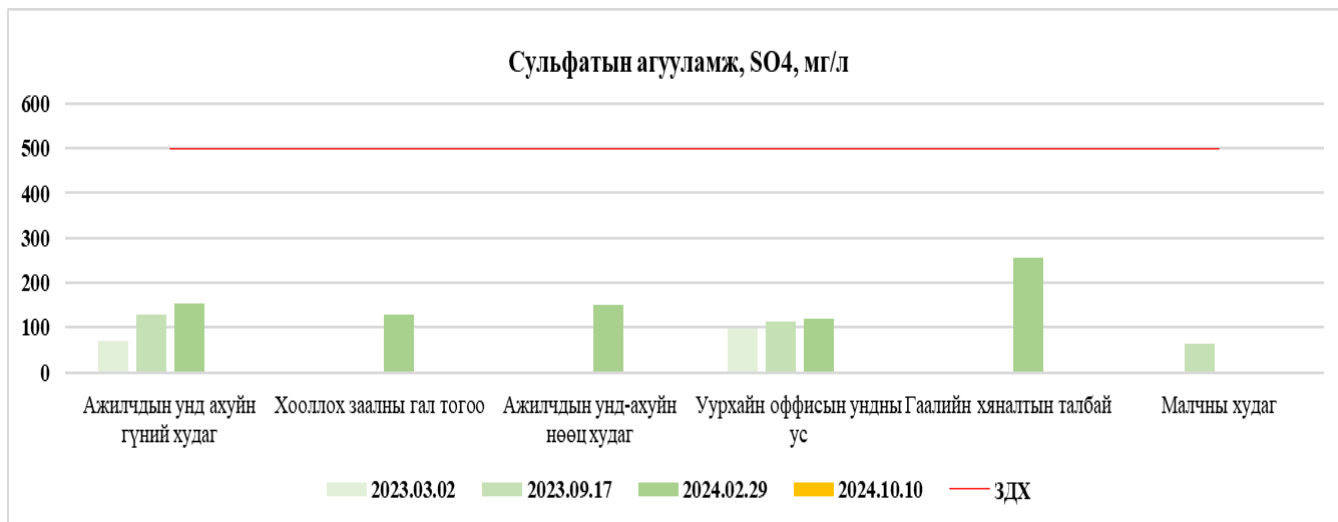
№	Хэмжилт хийсэн цэгийн байршил	Сарын дундаж мкг/м^3								
		1-р сар	2-р сар	3-р сар	4-р сар	5-р сар	6-р сар	7-р сар	8-р сар	9-р сар
1	Хаягдлын овоолгын талбай	0.007	0.139	0.145	0.133	0.031	0.020	0.119	0.130	0.040
2	Уурхайн карьер ЕХ-н ажлын талбарт	0.012	1.02	0.128	0.067	0.039	0.028	0.073	0.084	0.089
3	Нүүрс ачилтын талбайд	0.008	0.011	0.011	0.011	0.037	0.026	0.086	0.097	0.046
4	Нүүрс тээврийн зам	0.018	0.020	0.033	0.038	0.032	0.021	0.085	0.096	0.020
5	Засварын талбай	0.041	0.026	0.038	0.032	0.028	0.017	0.023	0.012	0.000
6	Шатахуун түгээх станц	0.023	0.014	0.014	0.020	0.021	0.015	0.021	0.010	0.010
7	Уурхайн амрах хотхон	0.008	0.011	0.011	0.011	0.017	0.011	0.023	0.012	0.004
8	Цэвэрлэх байгууламж хогийн цэг орчим	0.010	0.013	0.016	0.015	0.020	0.014	0.023	0.012	0.024

Зураг №106,107,108 Усны шинжилгээний дүнгийн график

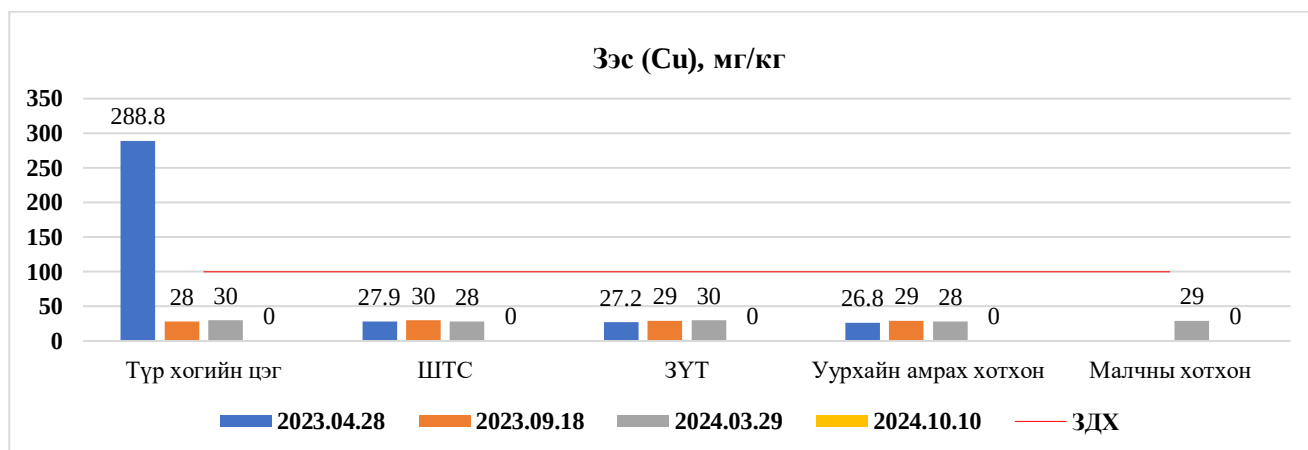
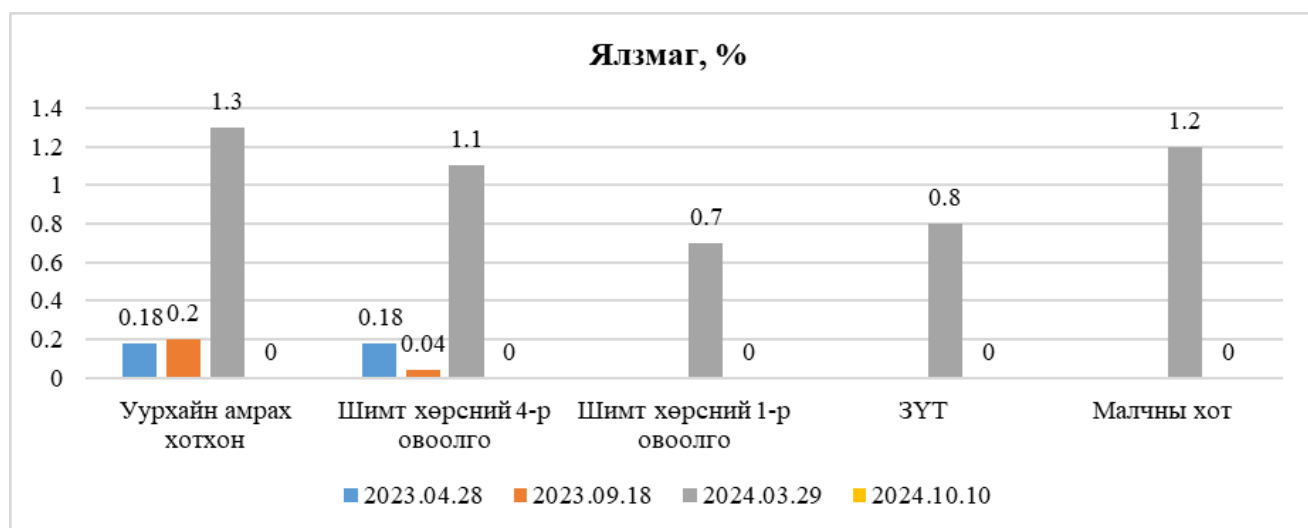
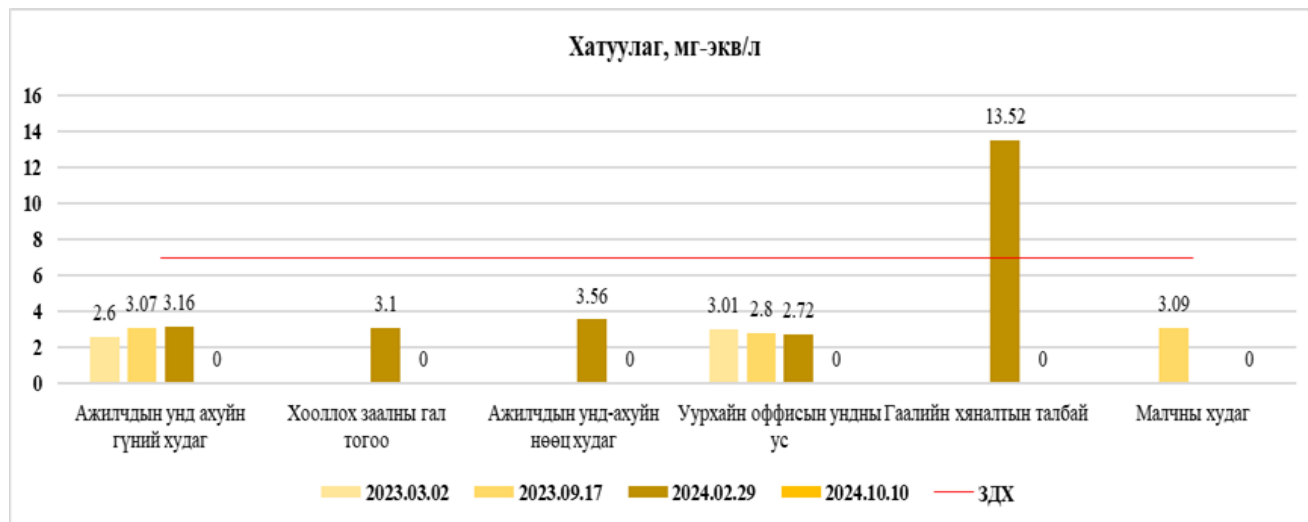

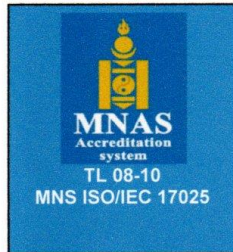
Зураг №109,110,111 Усны шинжилгээний дүнгийн график

Зураг №112,113,114 Усны шинжилгээний дүнгийн график

Зураг №115 Усны шинжилгээний дүн

УС ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Өмнөговь аймаг Даланзадгад сум 6-р баг
Утас/Факс: 70533648
E-mail хаяг umnugovi44373@gmail.com

Захиалагч:

“Өсөх зоос” ХХК

Сорьцын дугаар: 02-27

Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: Гурван тэс сум Бага овоо баг
Хүрэн шандын нүүрсний уурхайн кэмп

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: Б. Уугантуяа БО-ны мэргэжилтэн

Сорьцын тоо хэмжээ: 0.5 литр

Сорьцын төрөл: Кэмийн хаягдал бохир ус

Сорьц авсан огноо: 2024.09.24

Лабораторид хүлээж авсан: 2024.09.25

Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2024.09.26

Хэвлэсэн огноо: 2024.10.02

Хуудасны тоо: 1/1

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

д/д	Үзүүлэлт	1	2	3	4	5	6	7	8
		Усны t°	Усны орчин pH	ЖБ (мг/л)	БХХ ₅ (мгО/л)	Нийт азот (мг/л)	ПИЧ MgO/л	Нийт фосфор (мгР/л)	Цэвэршилт%
1	MNS 4943:2015	20	6.0-9.0	30	15	15	20	1.5	-
2	Хаягдал ус	19.1	8.93	32.4	6.62	7.66	4.93	0.038	66.7

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Техникч

Х. Нармандах
(гарын үсэг)

/Х.Нармандах /
(нэр)

Хянаж баталгаажуулсан: Лабораторийн эрхлэгч

(гарын үсэг)

/Б.Янжин /
(нэр)

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

8. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Төлөвлөгдсөн ажил	Урьдчилан тооцсон төсөв /төг/	Биелэлт	Биелэлтийн хувь
1	Өмнөговь аймгийн Хүрмэн суманд 10га талбайд заг тариалах, хашиж хамгаалах ажлыг аймгийн БОАЖГ-тай хамтран хэрэгжүүлэх.	74000000	Тус ажлыг хэрэгжүүлэхээр нөхөн сэргээлт ойжуулалтын мэргэжлийн байгууллага болох Экоминерал ХХК-тай гэрээ байгуулан ажлыг эхлүүлээд байна.	100
2	Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг тохиолдуулсан арга хэмжээг Гурвантэс сумын төрийн байгууллага болон Нарийнсухайтын бүлэг ордод үйл ажиллагаа явуулж буй уурхайнуудтай хамтран зохион байгуулах.	1200000	Дэлхийн амьтан ургамлыг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан нутгийн захиргааны байгууллагатай хамтран Эрдэнэ ууланд биотехникийн арга хэмжээ хэрэгжүүлэх , Эрдэнэ ууланд танилцах аялал хийн өнгөрүүлээ.	100
3	Тэрбум мод хөтөлбөрийн хүрээнд Өмнөговь аймаг болон Сэлэнгэ аймагт үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх.	185000000	Үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд Гурвантэс сумын нутагт нийтийн хэрэгцээний ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх , газар тариалангийн талбайн хамгаалалтын ногоон зурвас байгуулах зорилгоор 2024 онд нийт 172500ш , 4 зүйл модыг тарьж ургууллаа.Мөн модны арчилгаа усалгааг хийхэд Торгонжин ХХК, Тэсийн хөгжилд бидний оролцоо ТББ-тай гэрээ байгуулан мөн орон нутагийн 6 иргэнийг ажлын байраар ханган ажиллуулж байна. Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын нутагт доройтсон ойг нөхөн сэргээх ойжуулалтын ажилд Янгаахай ХХК-тай хамтран ажиллаж байна.	100
НИЙТ ЗАРДАЛ		260200000		

Зураг №116,117 Хуриуутын талбайн усалгааны систем нөөцийн сав байрлуулсан байдал

Зураг №118,119 Хуриуутын талбайн усалгааны систем нөөцийн сав байрлуулсан байдал

Зураг №220,221 Хуриуутын талбайн усалгааны систем нөөцийн сав байрлуулсан байдал

Зураг №222,223 Хуриуутын талбайд бетонон хашилагатай худаг гаргах явц

Зураг №223,224 Хуриуутын талбайд бетонон хашилагатай худаг гаргах явц

Зураг №225,226 Хуриуутын талбайд тарилт хийх явц

Зураг №227,228 Хаврын тарилтын суулгацын нөөц бүрдүүлсэн байдал

Зураг №229,230 Хуриуутын талбайн намрын тарилт

Зураг №231,232 Хуриуутын талбайн хаврын тарилт

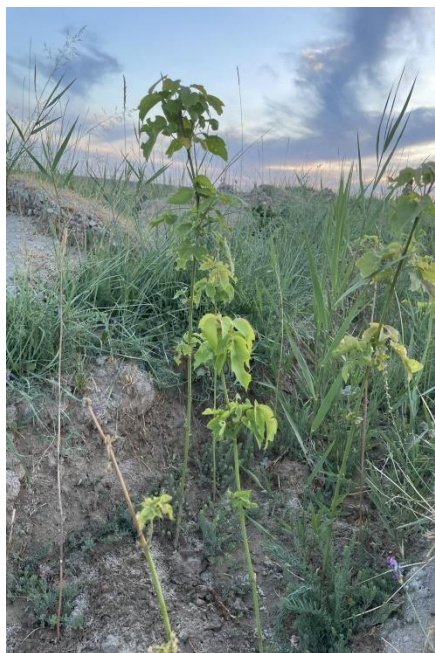

Зураг №223,224 Хуриуутын талбайн ургалт

Зураг №225, 226 Хуриуутын талбайн ургалт

Зураг №225, 226 Хуриуутын талбайн мод тарьсан байдал

Зураг №227,228 Гурвантэс сумын салхины хаалтын зорилгоор тарилт хийсэн талбай

Зураг №229,230 Гурвантэс сумын салхины хаалтын зорилгоор тарилт хийсэн талбайн ургалт

Зураг №231,232 Гурвантэс сумын салхины хаалтын зорилгоор тарилт хийсэн талбайн ургалт

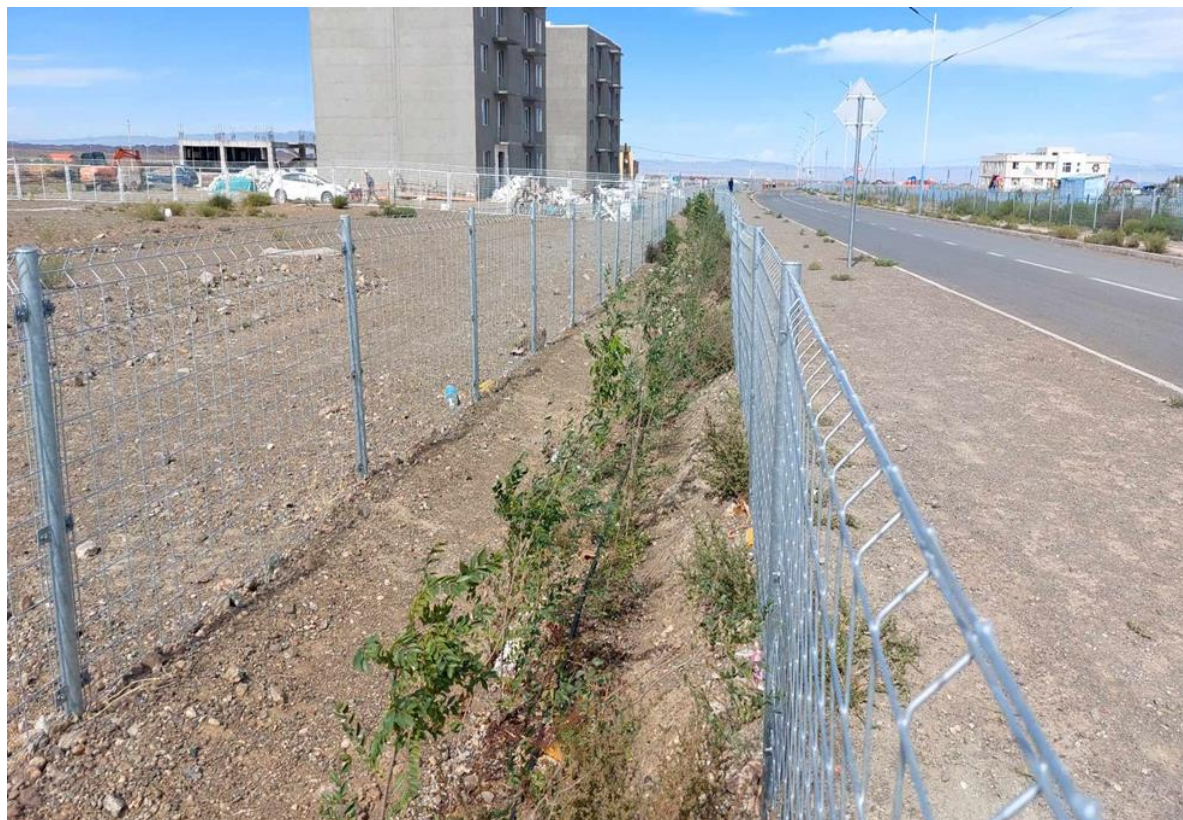

Зураг №233,234 Гурвантэс сумын салхины хаалтын зорилгоор тарилт хийсэн талбайн ургалт

Зураг №235,236 Гурвантэс сумын нийтийн хэрэгцээний ногоон байгууламж 2023 оны ургалт

Зураг №237,238 Гурвантэс сумын нийтийн хэрэгцээний ногоон байгууламж 2024 оны хаврын тарилтын дараа

Зураг №239,240 Гурвантэс сумын нийтийн хэрэгцээний ногоон байгууламж 2024 оны хаврын тарилтын дараа

Зураг №241,242 Гурвантэс сумын нийтийн хэрэгцээний ногоон байгууламж 2024 оны ургалт

Зураг №243,244,245 Гурвантэс сумын Суварга цэцэрлэгт хүрээлэн

Шанаган модны аманд хийгдсэн мод тарилтын ажлын явц

Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр суманд доройтсон ойг нөхөн сэргээх ажлын тарилтын явц

Зураг №241, 242 Эрдэнэ ууланд хийсэн биотехник

Зураг №243, 244, 245 Эрдэнэ ууланд хийсэн биотехник

**10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

№	Төлөвлөгдсөн тайлан	Тайлагнах хэлбэр	Тайлагнах зардал, төг	Биелэлт	Биелэлтийн хувь
1	Нөлөөллийн бүсийн иргэд, багийн иргэдэд байгаль хамгаалах чиглэлээр хийгдэж буй ажлын тайлан танилцуулах	Илтгэл хэлэлцүүлэг	Дотоод зардал	Байгаль хамгаалах арга хэмжээ болон газар ашиглалтын талаархи мэдээлэл, нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээний тухай танилцуулгыг сумын ИТХ-д танилцуулсан.	100
3	2024 оны тайлангийн биелэлтийг танилцуулах	Хэвэлмэл тайлан, илтгэл	Дотоод зардал	2024 оны БОМТөлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг боловсруулан холбогдох байгууллагад танилцууллаа.	100
4	Ус ашиглалт, төлбөр төлөлтын талаарх мэдээ тайлан	Цахим болон Хэвэлмэл тайлан	Дотоод зардал	Ус ашиглалтын хагас жилийн мэдээ тайланг АӨГУСГ-н захиргаанд илгээн тайлант хугацаанд ашигласан усны төлбөрийг бүрэн төлж ажиллаа.	100
НИЙТ ЗАРДАЛ					

Байгаль хамгаалах арга хэмжээ болон газар ашиглалтын талаархи мэдээлэл, нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээний тухай танилцуулгыг сумын ИТХ-д танилцуулах явц

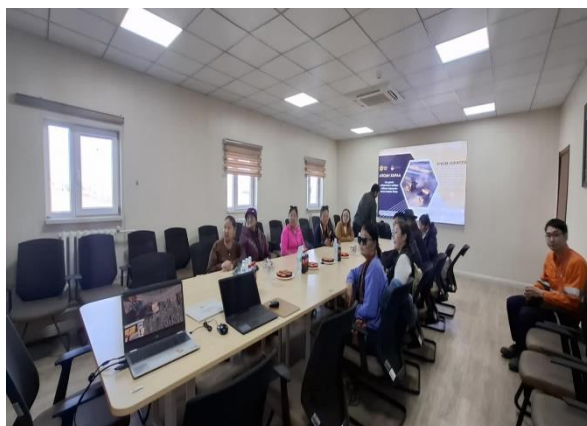

Бага-Овоо багийн ИНХ-д 2024 оны БОМТөлөвлөгөөний хэрэгжилтийг танилцуулж мөн иргэдийн төлөөллийг уурхайн үйл ажиллагаатай танилцуулах арга хэмжээг хамтран зохион байгууллаа.

Бага-Овоо багийн иргэдийн төлөөллийг уурхайн үйл ажиллагаатай танилцуулж мөн байгаль хамгаалах арга хэмжээний талаар мэдээлэл солилцлоо

Гурвантэс сумын угтах үдэх хаалга ОНХА-ы хөрөнгө оруулалт

Орон нутгийн шороон замын 9км арчилгаа буюу дэвсэлт хийж засах ажлыг нутгийн захиргааны байгууллагын шийдвэрээр хийлээ.

Замын дэвсэлтийн материал зөөвөрлөх явц

Замын дэвсэлт хийх явц

Сар бүр хийгддэг замын хуваарьт хэсгийн арчилгаа

ХҮРЭНШАНДЫН УУРХАЙ

Орон нутгийн сайжруулсан шороон зам засварын ажлын тайлан

Зохион байгуулсан ажлын хэсэг:

Уурхайн дарга

Уул ашиглалтын ахлах инженер

ХАБЭА-н менежер –2

Байгаль орчны мэргэжилтэн

М.Эрдэнэбаяр

А.Аянга

Х.Жаргалсайхан

Б.Уугантуяа – 2

Тайлан боловсруулсан:

Байгаль орчны мэргэжилтэн

Б.Батсүрэн

Б.Батсүрэн

2024 он

Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум орох орон нутгийн 11.4 км сайжруулсан шороон зам засварын ажлыг Өсөх Зоос ХХК-с 2024.05.05-14-ний өдрүүдэд зохион байгуулан HITACHI470 Эскаватор-1, MT-86 өөрөө буулгагч-6, CAT-16M автогрейдер-1, HYUNDAI780 дугуйт ачигч-1, WT-03 Усалгааны машин-1, Трайллер-1-ийг ашиглан зам засварын ажлыг хийж гүйцэтгэв.

1. Зам засварын ажилд ажилласан техникүүд

№	Зам засварт ажилласан техникүүд	Мото/цаг	Түлшний зарцуулалт /тн/
1	HITACHI-1900 Эскаватор	129.2	3.66
2	MT-86 Өөрөө буулгагч	770	16.084
3	CAT-16M Автогрейдер	158.6	2.41
4	HYUNDAI-780 Дугуйт ачигч	132.1	2.27
5	WT-03 Усны машин	23	0.291
6	Трайллер /Түрээс/	12	-
Нийт		1224.9	24.715

2. Зам засварын ажлыг хийж гүйцэтгэх үеийн ажлын явцын зураг

Зам засварын ажил эхлэхээс өмнө

Зам засварын ажил дууссаны дараах

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ЗАРДЛЫН
НЭГДСЭН ДҮН**

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Нийт зардал /төг/
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний зардал	1.045.102.000
2	Нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжын зардал	39.500.000
3	Дүйцүүлэн хамгаалын арга хэмжээний зардал	75.932.000
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний зардал	36.000.000
5	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний зардал	11.950.000
6	Хог хаягдлын менежментийн зардал	226.000.000
7	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зардал	1.260.000
8	Удирдлага зохион байгуулалтын зардал	260.200.000
9	Олон нийтэд тайлагнах ажлын зардал	800.000
НИЙТ ЗАРДАЛ		1.656.444.000

**ОРОН НУТГИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ХҮРЭЭНД ХИЙГДСЭН АЖИЛ,
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ**

№	Хөрөнгө оруулалтын чиглэл	Зарцуулсан төсөв /төгрөг /
1	Гурвантэс суманд оёдлын үйлдвэрийн тохижилт	55,000,000
2	Гурвантэс сумын оёдлын үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж	52,000,000
3	Гурвантэс сумын харьяат 12 оюутанд сургалтын төлбөрийн дэмжлэг	24,000,000
4	Гурвантэс сумын угтах үдэх хаалга	100,000,000
5	Гурвантэс сумын ойн ном хэвлүүлэх	29,000,000
6	Морин загийн суурьшилийн бүсэд баригдах цагдаагийн кабоны хөрөнгө оруулалт	540,000,000
7	Овоотын цэргийн ангийн мужааны болон оёдлын цехийн тоног төхөөрөмж	25,000,000
8	Багийн төвийн үйл ажиллагааг дэмжих /5 ханатай гэр /	5,000,000
9	Шатрын кабинет тохижуулах сургалтын хэрэглэгдэхүүн	12,000,000
НИЙТ		842.000.000

2024 оны БОМТ-н хэрэгжилтийн тайлангийн 1-р хавсралт гэрчилгээ, зөвшөөрлийн бичиг баримтууд

АШИГТ МАЛТМАЛЫН ГАЗАР

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛААЛТЫН ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар **MV-017317**

Ашигт малтмалын тухай Монгол Улсын хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн

<u>Өмнөговь</u>	аймаг /хот/-ийн
<u>Гурвантэс</u>	сум /дүүрэг/-ын
<u>Хүрэншанд</u>	нэртэй газарт орших

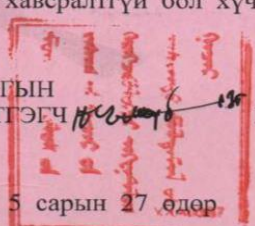
350.13 гектар талбай бүхий уурхайн талбайд хуульд заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг зөвшөөрч улсын бүртгэлийн 9011136094 тоот гэрчилгээтэй "Өсөхзоос" ХХК -д энэхүү тусгай зөвшөөрлийг 2043.05.27 дуустал хугацаагаар олгов.

Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.

КАДАСТРЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГЫН
ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

2013 оны 5 сарын 27 өдөр

Улаанбаатар хот

Н.ЧИНБААТАР

Хууль зүйн сайдын 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар батлав.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
000196882

2008.02.14
/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9011136094
/ Хувийн хэргийн дугаар /

5199077
/ Регистрийн дугаар /

Өсөхзоос
/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай
компани

Дүрэм
/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Шийдвэр
/ шийдвэрийн нэр /

01
/ дугаар /

2008.02.14
/ он, сар, өдөр /

4610 Гадаад худалдаа
0510 Хайгуулийн өрөмдлөгө гэрээгээр хийх
0899 Ашигт малтмалын ашиглалт /2013.05.27-2043.05.27/
/ Код /

Хугацаагүй
/ хугацаа /

3
/ гишүүдийн тоо /

307,673,800.00
/ хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Сүхбаатар, 1-р хороо, олимпын, 9, 4 тоот, Утас1: 99114485, Утас2: 99110280,
Факс:
/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар
Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн
газар
/ Бүртгэсэн байгууллагын нэр /

Гэрчилгээ дахин олгосон 2020 он 02 сар 19 өдөр

УСНЫ АШИГЛАХ БОЛОМЖИТ НӨӨЦИЙН ДҮГНЭЛТ

2022 оны 09 дүгээр
сарын 14-ны өдөр

Дугаар - 48

Улаанбаатар
хот

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллага:

"Өсөх зоос" ХХК, Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний дугаар: 9011136094, регистрийн дугаар: 5199077, утасны дугаар: 77111036, 323203.

2. Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ боловсруулсан аж ахуйн нэгж, байгууллага:

"ЖЭМР" ХХК, утасны дугаар: 70154461, цахим шуудангийн хаяг: Info@jemr.mn.

3. Төслийн нэр, байршил:

"Хүрэншандын нүүрсний орд" төсөл нь Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутаг дэвсгэрт хэрэгжиж байгаа бөгөөд Алтайн өвөр говийн сав газарт хамаарна.

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр, төрөл, зориулалт:

Ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-017317.

5. Төслийн хүчин чадал, ажиллах горим:

Төсөл нийт 30 жил хэрэгжих бөгөөд Хүрэншандын нүүрсний ордод 2014 оноос олборлолт явуулсан байна. Тус ордоос жилд 2.5 сая.тн нүүрс олборлохоор төлөвлөсөн бөгөөд уурхайд нийт 428 ажилтан жилд 365 хоног ажиллана.

6. Усны эх үүсвэр, байршил:

Уурхайн ажилчдын унд усны хэрэгцээг үйлдвэрийн цэвэр усаар, ахуйн усны хэрэгцээг 2014, 2019 онуудад гаргасан өөрийн эзэмшлийн гүний 3 худгаас, ногоон байгууламж, зам талбайн тоосжилт дарах усны хэрэглээг уурхайн шүүрлийн усаар хангана.

Худаг 1: байршил 101° 9' 59.6", 43° 2' 38.3" ундарга 0.8 л/сек;

Худаг 2: байршил 101° 8' 40.9", 43° 0' 3.3" ундарга 1 л/сек;

Худаг 2: байршил 101° 8' 34.8", 43° 9' 8.9" ундарга 0.5 л/сек.

2021 онд хийсэн гидрогеологийн судлагааны үр дүнд уурхайд орж ирэх шүүрлийн усны хэмжээ 769-810 м³/хон гэж тооцсон байна.

7. Ашиглах усны хэмжээ:

Төслийн жилийн усны хэрэглээг БОНХАЖ-ын Сайдын 2015 оны А/301 дүгээр тушаалаар баталсан "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм"-оор тооцоход:

Уурхайн ажилчдын унд-ахуйд усны хэрэглээ:

428 хүн х 150 л/хон = 64,200 л/хон буюу 64.2 м³/хон (23,360 м³/жил);

Ногоон байгууламжийн усалгаа:

38,000 м² х 4 л = 152,000 л/хон буюу 152 м³/хон х 90 (усалгаа хийх хоног) = 13,680 м³/жил;

Зам талбайн тоосжилт дарах усны хэрэгцээ:

246,000 м² х 2 л = 492,000 л/хон буюу 492 м³/хон х 150 (тоосжилт дарах хоног) = 73,800 м³/жил;

Төслийн жилийн усны нийт хэрэглээ: 110,840 м³/жил.

8. Дүгнэлт:

Уурхайн ажилчдын унд-ахуйн 64.2 м³/хон усны хэрэглээг 2.3 л/сек (198.72 м³/хон) нийлбэр ундаргатай гүний 3 худгаас, уурхайн ногоон байгууламжийн усалгаа, зам талбайн тоосжилт дарах 644 м³/хон усны хэрэглээг уурхайн шүүрлийн усаар (769 м³/хон) хангахад усны ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээ хүрэлцээтэй байна.

9. Тавих шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж:

"Усны тухай" хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2, 24.4, 28 дугаар зүйлийн 28.4, 30 дугаар зүйлийн 30.1, 30.6 дахь хэсгийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг "Өсөх зоос" ХХК-д зөвлөмж байна.

УСНЫ НӨӨЦИЙН ХЭЛТСИЙН

АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН

Д.Түвшинжаргал Д.ТҮВШИНЖАРГАЛ

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2024 оны 7 дугаар
сарын 22 -ний өдөр

Дугаар Е-2406-000051

Улаанбаатар хот
Утас: 265528, 265578

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар

Оноосон нэр:	Өсөхзоос
Улсын бүртгэлийн дугаар:	
Регистрийн дугаар:	5199077
Захирал:	Батмагнай
Холбоо барих дугаар:	99114485
Факс :	
И-мэйл хаяг :	

2.Төслийн нэр байршил

Төслийн нэр:	Хүрэншанд төсөл
Байршил:	Өмнөговь, Гурвантас, 5-р баг, Бага-Овоо
Харьяалагдах сав газар:	Алтайн өвөр говийн сав газар
Хамаарах салбар:	Уул уурхай

3. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр

Өсөхзоос

4. Ажиллах горим, хүчин чадал

Үргэлжлэх хугацаа	Ажиллах горим	Жилд ажиллах хоног	Хоногт ажиллах ажилчидын тоо	Хоногт ажиллах цаг
5	2 ээлжээр	365	500	22

5. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний хэмжээ

Ажлын нэр	Тоо хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тайлбар
Уурхайд шүүрлээр орж ирэх усны хэмжээ	1298.2	м3	2021 оны ТЭЗҮ 117-р хуудас шүүрлийн хэмжээ 54.09м3/цаг гэж тодорхойлсон . 2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний 31 дүгээр хуудас жилд ажиллах хоногийн тоо 337
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	677.0	хоногт 1хүн	Уулын ажлын төлөвлөгөөний маягт 12-т 677 хүн, Уулын ажлын төлөвлөгөөний 31 дүгээр хуудсанд 337 хоног ажиллахаар төлөвлөсөн байна.

болохыг анхаарах;

- Усны тухай хуулийн 30.1.4-д заасны дагуу усны шугам, хоолой бүрд баталгаажсан онлайн тоолуур суурилуулах;

11. Усны зарцуулалт

Ажлын нэр	Тоо Хэмжээ	Хэмжих нэгж	Усны хэрэглээ, м3 (Норм)	Гүйцэтгэх давамж	Хэмжих нэгж	Нийт ашиглах усны хэмжээ, м3	Хөнгөлөх усны хэмжээ м3	Төлбөр тооцох усны хэмжээ м3
Уурхайд шүүрлээр орж ирэх усны хэмжээ	1298.2	м3	1.0	337.0	Хоног	437,493.40	0.00	437,493.40
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	677.0	хоногт 1 хүн	0.15	337.0	Хоног	34,222.35	0.00	34,222.35
"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарих модны усалгаанд	54000.0	ш	0.045	18.0	Удаа	43,740.00	43,740.00	0.00
Зам, талбайн усалгаа	258000.0	м2	0.002	150.0	Хоног	77,400.00	77,400.00	0.00
Нийт						592,855.75	121,140.00	471,715.75

12. Урьдчилсан байдлаар тооцсон усны нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээ

Ажлын нэр	Төлбөр тооцох усны хэмжээ, м3	Усны ангиалал	Хөнгөлөх хувь хэмжээ, %	1 м3 усны үнэ	Усны нөөц ашигласны төлбөр, ₮	Төлбөрөөс хөнгөлсөн дүн, ₮	Төлбөр зохих дүн, ₮
Уурхайд шүүрлээр орж ирэх усны хэмжээ	437493.40	Газрын доорх ус	0.0	797.94	349,093,483.60	0.0	349,093,483.60
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	34222.35	Газрын доорх ус	0.0	99.74	3,413,422.74	0.0	3,413,422.74
"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарих модны усалгаанд	0.00	Газрын доорх ус	0.0	88.66	0.00	0.0	0.00
Зам, талбайн усалгаа	0.00	Газрын доорх ус	0.0	177.32	0.00	0.0	0.00
Нийт	471,715.75				352,506,906.34	352,506,906.34	

13. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөгөө

Усны тухай хуулийн 28.6-д заасны дагуу Алтайн өвөр говийн сав газрын захиргаанаас ус ашиглах зөвшөөрөл авч, зохиох журмын дагуу гэрээ байгуулах;

Хаягдал усны дүгнэлтийг дараа оны эхний улиралд багтаан гаргуулах;

АЛТАЙН ӨВӨР ГОВИЙН
САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ ДАРГЫН
ТУШААЛ

2024 оны 10 сарын 01 өдөр

Дугаар А/15

Даланзадгад сум

Зөвшөөрөл олгох тухай

Усны тухай хуулийн 28.6дахь заалт, 29 дүгээр зүйл, 17.1.10 дахь заалт, 30.1 дэх хэсэг, 30.3, 30.4, 30.5, 30.6 дахь заалт 31 дүгээр зүйл, 7.5 дахь заалт, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 2.2.1, 2.2. 2, 8.1.28 дахь заалт, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 35.1.23 дахь заалт, Монгол улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газрын 2024 оны 07 дугаар сарын 22-ны өдрийн Е-2406-000051 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших "Өсөх зоос" ХХК-ийн ашигт малтмалын MV-017317 дугаартай тусгай зөвшөөрөл бүхий Хүрэн шандын ордыг ил аргаар ашиглах төсөлд дүгнэлтэд заасан эх үүсвэрээс 5 жилийн хугацаатай ус ашиглахыг зөвшөөрсүгэй.

2. Ус ашиглагч нь ус ашиглах зөвшөөрлийн улсын тэмдэгтийн хураамж 200,000 (Хоёр зуун мянган) төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх, ус ашиглах дүгнэлтийг үндэслэн жил бүр гэрээ байгуулах, ус ашиглагчийн үүрэг, ус ашиглагчид тавих шаардлагыг хангаж ажиллаж, усны тухай хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлж усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээ, тайланг жил бүрийн 12 дугаар сарын 20-ны дотор ирүүлэхийг "Өсөх зоос" ХХК-ийн гүйцэтгэх Захирал (Т.Батмагнай) -д үүрэг болгосугай.

3. Усны ашиглах боломжит нөөц, ус ашиглалтын байдалд байнгын хяналт тавьж, ус ашиглагчтай гэрээ байгуулж, гэрээний биелэлтийг дараа оны 01 дүгээр сард багтаан дүгнэж байхыг Газрын доорх усны нөөц, ашиглалтын асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн (С.Диймаа)-т үүрэг болгосугай.

ДАРГА

Б. ПҮРЭВТУЛГА

462410054

2024 оны БОМТ-н хэрэгжилтийн тайлангийн 2-р хавсралт гэрээ

БАТЛАВ

АЛТАЙН ӨВӨР ГОВИЙН САВ
ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ ДАРГА

[Signature]

Б. ПҮРЭВТУЛГА

БАТЛАВ

“ӨСӨХ ЗООС” ХХК-ийн
ХҮЙЦЭГЭХ ЗАХИРАЛ

[Signature]

Т.БАТМАГНАЙ

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2024 оны 10 сарын 01-ний өдөр   Дугаар   Даланзадгад хот

Нэг. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 28.4, 28.6, 28.7, 29.1-д заасны дагуу Монгол Улсын Засгийн Газрын Хэрэгжүүлэгч Агентлаг Усны газрын 2024 оны 07 дугаар сарын 22-ны өдрийн Е-2406-000051 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт, Алтайн өвөр говийн сав газрын захиргааны 2024 оны 10 дугаар сарын 01-ны өдрийн А/15 дугаартай ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн:

Нэг талаас: Ус ашиглуулагчийг төлөөлж “АЛТАЙН ӨВӨР ГОВИЙН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА”-ны Газрын доорх усны нөөц, ашиглалтын асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн С.Диймаа,

Нөгөө талаас: Ус ашиглагчийг төлөөлж Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Олимпын гудамж, 9-р байр, 4 давхар холбогдох утас: 7711-1036, и-мэйл: info@usukhzoos.mn, улсын бүртгэлийн дугаар: 9011136094, регистрийн дугаар: 519977, “ӨСӨХ ЗООС” ХХК-ийн Байгаль орчны мэргэжилтэн Б.Уугантуяа нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр хүртэл энэхүү гэрээг байгуулав.

Ус ашиглагч нь ус ашиглах гэрээ байгуулах тэмдэгтийн хураамж 100,000 /Нэг зуун мянган/ төгрөгийг тус Өмнөговь аймгийн төрийн сангийн дансанд тушаах.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус ашиглах зориулалт:

- Зам, талбайн тоосжилт дарах
- “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод услах
- Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах ус
- Уурхайд шүүрлээр орж ирэх усны хэмжээ

2.2. Ашиглах усны хэмжээ:

- 2.2.1 Зам талбайн тоосжилт дарах зориулалтаар – 77,400.0 м³/жил
- 2.2.2 “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод услахад – 43,740.0 м³/жил
- 2.2.3 Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах ус – 34,222.35 м³/жил
- 2.2.4 Уурхайд шүүрлээр орж ирэх усны хэмжээ – 437,493.40 м³/жил

ХАЯГДАЛ УСНЫ ДҮГНЭЛТ

2024 оны 04 дүгээр
сарын 30-ны өдөр

Дугаар 89

Улаанбаатар хот
Утас:51-265540

1. Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар:

"Өсөх зоос" ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал Т.Батмагнай, холбоо барих утасны дугаар 77111036, 99887385, улсын бүртгэлийн дугаар 9011136094, регистрийн дугаар 5199077.

2. Төслийн нэр, байршил

"Өсөх зоос" ХХК нь Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутаг дэвсгэрт "Өсөх зоос алтан говь" ХХК-ийн нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн ажилчдын хотхоны үйлчилгээг хариуцан ажилладаг бөгөөд Алтайн өвөр говийн сав газарт хамаарч байна.

3. Хаягдал ус хаях цэгийн байршил, цэвэрлэгээний арга, түвшин:

"Өсөх зоос" ХХК-ийн ажилчдын хотхоны унд ахуйн хэрэглээнээс гарсан хаягдал усыг 500.0 м³/хон хүчин чадалтай цэвэрлэх байгууламжид механик, биологийн аргаар цэвэрлэн, 4,000.0 м³ эзлэхүүнтэй шүүрүүлэх талбайд нийлүүлдэг.

4. Хаягдал усны хэмжээ:

Тус компанийн хаягдал усны хэмжээ тоолуурын заалтыг баталгаажуулсан актыг үндэслэн 30,113.0 м³/жил байхаар тооцов.

5. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ, төрөл:

Бохирдуулах бодисын төрөл (I)	улиралд хийсэн шинжилгээний давтамж	MNS4943: 2015 ЗДХ, (мг/л)	Бохирдуулах бодисын дундаж агууламж, (мг/л)			
			I улирал	II улирал	III улирал	IV улирал
Жинлэгдэх бодис	1/1/1/1	30	73.2	137.2	39.2	56.8
Органик бодис /БХХ/	1/1/1/1	20	126	23	79	63
Органик бодис /ПИЧ/	1/1/1/1	20	17.4	11.1	11.1	12.6
Органик бодис /нийт азот/	1/1/1/1	15	20.3	1.8	1.04	4.26
Эрдэс бодис /фосфор/	1/1/1/1	1.5	2.1	2.4	1.6	1.11

6. Ус бохирдуулсны төлбөрийн хэмжээ

Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэг, Засгийн газрын 2019 оны 316 дугаар тогтоолын нэгдүгээр хавсралтаар баталсан "Ус бохирдуулсны төлбөрийн хэмжээ", Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Сангийн сайдын 2021 оны А-406/226 тоот хамтарсан тушаалаар баталсан "Хаягдал усны эзлэхүүн, бохирдуулах бодисын агууламжийг үндэслэн хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээг тогтоох журам, тооцоолох аргачлал", Байгаль орчин, аялал жуулчлалын Сайдын 2019 оны А/635 тоот тушаалаар баталсан "Ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг шатлан өсгөх хэлбэрээр ногдуулах журам"-ыг тус тус үндэслэн тооцоход 724,913.13 /долоон зуун хорин дөрвөн мянга есөн зуун арван гурван төгрөг арван гурван мөнгө/ төгрөг ногдож байна.

7. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ

-Усны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.13 дахь заалт, 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэгт заасны дагуу Алтайн өвөр говийн сав газрын захиргаанаас авсан "Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийн бичиг", "Ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ"-г дүгнүүлж, сунгуулах;

-Ус бохирдуулсны төлбөрийг улирал бүр тооцуулах, хаягдал усны дүгнэлтийг дараа оны эхний улиралд багтаан гаргуулах бөгөөд хүсэлтийг ewater.mn цахим системээр ирүүлэх;

/Г.БАТМАГНАЙ/

/Г.ОДСҮРЭН/

**АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ, УСТГАХ ЗӨВШӨӨРӨЛ
БҮХИЙ АЖ АХУЙН НЭГЖИД ХАЯГДАЛ ШИЛЖҮҮЛЭН ӨГӨХ ГЭРЭЭ**

2024 оны 02-р сарын 19-ны өдөр

№Ө324/15

Улаанбаатар хот

Энэхүү гэрээг нэг талаас Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Олимпын гудамж 9-4 хаягт байрлах, 5199077 регистрийн дугаартай “Өсөх Зоос ХХК” /цаашид “Шилжүүлэгч” гэх/, түүнийг төлөөлж Байгаль, орчин орон нутаг хариуцсан ахаж мэргэжилтэн С.Алтанзул,

нөгөө талаас Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 26-р хороо, Энканто таун, 306-22 тоот хаягт байрлах 6987427 регистрийн дугаартай “ОБ ОЙЛ ИНДАСТРИАЛ” ХХК /цаашид “Шилжүүлэн авагч” гэх/ түүнийг төлөөлж гүйцэтгэх захирал Г.Одсүрэн, /хамтад нь “Талууд” гэх/ нар Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйл, Хог хаягдлын тухай хууль, Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 116-р тогтоолоор батлагдсан “Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх тайлагнах журам”-ыг үндэслэл болгон дор дурдсан нөхцөлийг харилцан тохиролцож байгуулав.

1. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Шилжүүлэгч нь Уурхайн үйл ажиллагаанаас үүсэх аюултай хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь бууруулах, багасгах, ангилан ялгах, дахин ашиглах, боловсруулах, устгах, хог хаягдлын менежментийн шатлалыг бий болгох. Монгол Улсын Хог хаягдлын тухай хуулийн 8.1.4-т заасны дагуу Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамнаас тусгай зөвшөөрөл бүхий Шилжүүлэн авагчид шилжүүлэхэд оршино.
- 1.2. Энэхүү гэрээгээр шилжүүлэгч тал нь гэрээний хавсралт №1 болох эрх бүхий байгууллагаас батлагдсан дагалдах бичгийн маягт /цаашид “дагалдах бичиг” гэх/ -д заасан бүх төрлийн ашиглалтаас гарсан тос масло, хаягдал дугуй зэрэг аюултай хог хаягдлыг нэр төрөл, тоо хэмжээний дагуу шилжүүлэн авагчийн өмчлөлд шилжүүлэх, шилжүүлэн авагч нь холбогдох хууль тогтоомж эрх зүйн актын дагуу аюултай хог хаягдлыг шийдвэрлэх харилцааг зохицуулна.
- 1.3. Гэрээний хавсралт нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.
- 1.4. Энэхүү гэрээний хавсралт №1-д заасан дагалдах бичгийг шилжүүлэгчээс шилжүүлэн авагчид аюултай хог хаягдлыг хүлээлгэн өгөх бүрд үйлдэж, гэрээнд хавсаргана.

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

2024 оны 08-р сарын 02-ны өдөр

№

Улаанбаатар хот

Энэхүү Хамтран ажиллах гэрээ /цаашид "Гэрээ" гэх/-н Монгол Улсын Иргэний хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг үндэслэн,

нэг талаас: "Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын засаг даргын орлогч Б.Эрдэнэбаатар" /цаашид **Захиалагч** гэх/,

Өмнөговь аймгийн гурван тэс сумын 5-р баг, бага овоо-д хаягтай, 3651622 регистрийн дугаартай "Мөнх баян алтан одод хоршоо" түүнийг төлөөлж дарга Б.Алтанцэцэг (цаашид **"Оёдлын үйлдвэр"** гэх),

Нөгөө талаас: Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Олимпын гудамж, 9-4 хаягт байрлах 5199077 регистрийн дугаартай, "Өсөх зоос" ХХК /цаашид **"Санхүүжүүлэгч"** гэх/, түүнийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал Т.Батмагнай,

Нэг. Нийтлэг үндэсний

- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Өмнөговь аймгийн засаг дарга, Гурвантэс сумын засаг дарга болон "Өсөх зоос" ХХК-ийн хооронд 2023 оны 05 дугаар сарын 29-ны өдөр байгуулсан "Хамтын ажиллагааны гэрээ"-ний 4.3-р зүйлд заасан Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих, бизнесийн хөгжилд хувь нэмэр оруулах чиглэлийн хүрээнд захиалагчийн хүсэлтээр санхүүжүүлэгч нь орон нутгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор Гурван тэс сумын оёдлын үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийг өргөтгөхөд шаардлагатай санхүүжилтийг олгох, оёдлын үйлдвэр нь шаардлагатай тоног төхөөрөмжийг худалдан авахтай холбогдон үүсэх гурван талт эрх зүйн харилцааг зохицуулахад оршино.

Хоёр. Гэрээний үнэ, төлбөрийн нөхцөл

- 2.1 Гэрээний нийт үнийн дүн 52.000.000 /тавин хоёр сая/ төгрөг байна. Уг үнийн дүнд оёдлын үйлдвэрийн энэ гэрээг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах бүх зардал, холбогдох татвар хураамж орсон болно.
- 2.2 Гэрээнд Талуудыг төлөөлөх эрх бүхий этгээдүүд гарын үсэг зурж, тамга дарж баталгаажуулснаар Санхүүжүүлэгч нь ажлын 5 жилийн дотор гэрээний үнийн дүн 100% үйлдвэрийн Хаан банкна дахь 5589252054 тоот төгрөгийн дансанд шилжүүлнэ.

Гурав. Талуудын эрх үүрэг

- 3.1 Захиалагч болон Санхүүжүүлэгч нь санхүүжилтыг зориулалтын дагуу зарцуулсан эсэхэд хяналт тавих, зориулалтын дагуу ашиглахыг шаардах эрхтэй.
- 3.2 Оёдлын үйлдвэр нь санхүүжилтыг зориулалтаар зарцуулсан тохиолдолд санхүүжилтыг буцаан шаардах эрхтэй.
- 3.3 Санхүүжүүлэгч нь гэрээнд заасны дагуу төлбөрийг шилжүүлэх үүрэгтэй.
- 3.4 Захиалагч нь талуудыг энэ гэрээг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай мэдээ мэдээллээр хангах үүрэгтэй.
- 3.5 Оёдлын үйлдвэр нь санхүүжилтыг хэрхэн зарцуулсан тухай тайлан болон холбогдох худалдан авалтын баримтыг санхүүжүүлэгчийг шаардсан тохиолдолд гарган өгөх үүрэгтэй.
- 3.6 Санхүүжүүлэгч нь өлгөсөн санхүүжилтийг хэрхэн зарцуулж буйд хяналт тавих, ажлын явцын талаарх мэдээлэл авах эрхтэй.

Дөрөв. Давагдашгүй хүчин зүйл

- 4.1 Давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас Талууд нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих хугацаанд хийж гүйцэтгээгүй бол шаардлагатай хугацаагаар түүнийг гүйцэтгэх хугацааг сунгаж болно.

“Ажил гүйцэтгэх гэрээ”

БАТЛАВ.

ХАРИУЦЛАГАТАН

“ӨСӨХ ЗООС” ХХК-ийн

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

ӨСӨХ ЗООС ХХК

УЛААНБААТАР ХОТ

Т.БАТМАГНАЙ

“Өсөх Зоос” ХХК – “Торгонжин” ХХК

БАТЛАВ.

УЛААНБААТАР ХОТ

“ТОРГОНЖИН” ХХК-ийн ЗАХИРАЛ

ТОРГОНЖИН ХХК

Г.ГАНЦЭЦЭГ

МОД ТАРИХ АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ

2023 оны 05-р сарын 15-ны өдөр

№ 03 23/21

Улаанбаатар хот

Энэхүү гэрээг Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйлийг үндэслэн, нэг талаас 5199077 регистрийн дугаартай, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Олимпын гудамж, 9-4 хаягт байрлах “ӨСӨХ ЗООС” ХХК (цаашид “Захиалагч” гэх)-ийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал Т.Батмагнай, нөгөө талаас 5933684 регистрийн дугаартай, Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, 4-р баг, Үйлчилгээний 1-9 тоот байрлах “ТОРГОНЖИН” ХХК (цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх)-ийг төлөөлж захирал Г.Ганцэцэг, (хамтад нь “Талууд”) гэх нар дараах нөхцөлийг харилцан тохиролцож байгуулав.

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Гүйцэтгэгч нь Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын цэцэрлэгт хүрээлэнгийн 4 га талбайд 20,000 ширхэг мод тарих ажлыг хийж гүйцэтгэх, гэрээнд заасан хугацаанд усалгаа арчилгааг хариуцах, Захиалагч нь энэ гэрээгээр хэлэлцэж тохирсон хөлс төлөхтэй холбогдон үүсэх эрх зүйн харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2. Энэхүү гэрээг 2023 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдрөөс 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийг дуустал хугацаагаар байгуулав.

ГУРАВ. ГЭРЭЭНИЙ ҮНЭ, ТӨЛБӨР ТООЦОО

- 3.1. Энэ гэрээний нийт үнэ нь **47,350,000 /дөчин долоон сая гурван зуун тавин мянган/** төгрөг байна.
/Уг үнэд гэрээний хугацаанд хамаарах усалгаа арчилгааны зардал, НӨАТ, тээвэр, цалин хөлс, шатахуун зэрэг энэхүү гэрээтэй холбоотой Гүйцэтгэгчээс гарах бүх зардал багтсан болно/.
- 3.2. Гэрээнд талууд гарын үсэг зурж, тамга дарж баталгаажуулснаас хойш ажлын 5 хоногийн дотор урьдчилгаа **50%** төлбөр болох **23,675,000 /хорин гурван сая зургаан зуун далан таван мянган/** төгрөгийг Гүйцэтгэгчээс ирүүлсэн нэхэмжлэхийг үндэслэн түүний **ХААН** банкан дахь **5589219083** тоот төгрөгийн дансанд шилжүүлнэ.
- 3.3. Гүйцэтгэгч 20,000 ширхэг мод тарих ажлыг бүрэн хийж гүйцэтгэн, Талууд акт үйлдэн баталгаажуулж, Захиалагчийн эрх бүхий этгээд хүлээн авсны дараа үлдэгдэл **50%** төлбөр болох **23,675,000 /хорин гурван сая зургаан зуун далан таван мянган/** төгрөгийг

БАТЛАВ:

"ӨСӨХ ЗООС" ХХК-ийн
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Т.БАТМАГНАЙ

БАТЛАВ:

"ТЭГШ МАНДАХ" ХХК-ийн
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

О.ДАШДОНДОГ

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

2024 оны 08 сарын 12-ны өдөр

№ 0324/144

Улаанбаатар хот

Энэхүү хамтран ажиллах гэрээг (цаашид "Гэрээ" гэх)-г нэг талаас Улаанбаатар хот Сүхбаатар дүүрэг, 1-хороо, Олимпын гудамж-8, 9-р байр 4 давхарт байрлах хаягтай, 5199077 регистрийн дугаартай "Өсөх зоос" ХХК түүнийг төлөөлж Байгаль орчин, орон нутаг хариуцсан ахлах мэргэжилтэн С.Алтанзул (цаашид "Захиалагч" гэх), нөгөө талаас Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сум, 4-р баг, урт-д байрлах хаягтай, 3645517 регистрийн дугаартай "Тэгш мандах" ХХК түүнийг төлөөлж гүйцэтгэх захирал О.Дашдондог (цаашид "Гүйцэтгэгч" гэх) (цаашид хамтад нь "Талууд" гэх) нар Монгол улсын Иргэний хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомж, дүрэм, журмыг удирдлага болгон дараах нөхцөлийг харилцан тохиролцон байгуулав.

1. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр гүйцэтгэгч нь Захиалагчийн даалгаврын дагуу, Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын Бага-Овоо багийн, Хүрэншанд уурхайд байрлах 13.8км нүүрс тээврийн автозамын цэвэрлэгээ, устгалын ажлыг гэрээнд заасан хугацаанд, чанарын өндөр түвшинд хийж гүйцэтгэх, Захиалагч нь гэрээгээр тохирсон хөлсийг тохирсон гүйцэтгэгчид төлөхтэй холбогдон талуудын хооронд үүсэх харилцааг зохицуулна.
- 1.2 Энэхүү гэрээнд компанийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, гэрээ, хэлцэл байгуулах саналын хуудас, ажлын даалгавар, ажлын төсөв зэргийг хавсаргах бөгөөд эдгээр нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.
- 1.3 Хийгдэх ажилд тавигдах шаардлагыг энэхүү гэрээний хавсралтаар нарийвчлан тусгана.

2. Гэрээний хугацаа

- 2.1 Энэхүү гэрээ нь 2024 оны 07 дугаар сарын 20-ны өдрөөс 2025 оны 07 дугаар сарын 20-ны өдрийг дуустал буюу 12 сарын хугацаанд хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.
- 2.2 Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний шинжтэй нөхцөл байдлын улмаас Ажил гүйцэтгэгч нь ажлыг тохирсон хуваарийн дагуу хугацаанд нь гүйцэтгэж чадахгүйд хүрвэл Захиалагчид нэн даруй мэдэгдэж Захиалагч нь нэмэлт хугацаа тогтоох эсхүл тохирсон хөлсөөс суутгах эсэхийг шийдвэрлэнэ.

“Ажил гүйцэтгэх гэрээ”

“Өсөх Зоос” ХХК – “Тэсийн хөгжилд бидний оролцоо” ТББ

БАТЛАВ.

“ӨСӨХ ЗООС” ХХК-ийн
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

/Т.БАТМАГНАЙ/

БАТЛАВ.

“ТЭСИЙН ХӨГЖИЛД БИДНИЙ
ОРОЛЦОО ТББ-ЫН ГЭРГҮҮН

/С.ДАВААХҮҮ/

МОД ТАРИХ АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ

2023 оны 05-р сарын 10-ны өдөр

№ 03 /23/23

Улаанбаатар хот

Энэхүү гэрээг Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйлийг үндэслэн, нэг талаас 5199077 регистрийн дугаартай, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Олимпын гудамж, 9-4 хаягт байрлах “ӨСӨХ ЗООС” ХХК (цаашид “Захиалагч” гэх)-ийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал Т.Батмагнай, нөгөө талаас 8179956 регистрийн дугаартай, Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, 4-р баг “ТЭСИЙН ХӨГЖИЛД БИДНИЙ ОРОЛЦОО” ТББ (цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх)-ийг төлөөлж захирал С.Даваахүү, (хамтад нь “Талууд”) гэх нар дараах нөхцөлийг харилцан тохиролцож байгуулав.

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Гүйцэтгэгч нь Өмнөговь аймгийн аймгийн Гурвантэс сумын 3км зам дагуу 16,000 ширхэг мод тарих ажлыг хийж гүйцэтгэх, гэрээнд заасан хугацаанд усалгаа арчилгааг хариуцах, Захиалагч нь энэ гэрээгээр хэлэлцэж тохирсон хөлс төлөхтэй холбогдон үүсэх эрх зүйн харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2. Энэхүү гэрээг 2023 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрөөс 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийг дуустал хугацаагаар байгуулав.

ГУРАВ. ГЭРЭЭНИЙ ҮНЭ, ТӨЛБӨР ТООЦОО

- 3.1. Энэ гэрээний нийт үнэ нь 55,400,000 / тавин таван сая дөрвөн зуун тавин мянган төгрөг / төгрөг байна.
/Уг үнэд гэрээний хугацаанд хамарах усалгаа арчилгааны зардал, НӨАТ, тээвэр, цалин хөлс, шатахуун зэрэг энэхүү гэрээтэй холбоотой Гүйцэтгэгчээс гарах бүх зардал багтсан байна/.
- 3.2. Гэрээнд талууд гарын үсэг зурж, тамга дарж баталгаажуулснаас хойш ажлын 5 хоногийн дотор урьдчилгаа 50% төлбөр болох 27,700,000 /хорин долоон сая долоон зуун мянган/ төгрөгийг Гүйцэтгэгчээс ирүүлсэн нэхэмжлэхийг үндэслэн түүний ХААН банкна дахь 5589262302 тоот төгрөгийн дансанд шилжүүлнэ.
- 3.3. Гүйцэтгэгч 16,000 ширхэг мод тарих ажлыг бүрэн хийж гүйцэтгэн, Талууд акт үйлдэн баталгаажуулж, Захиалагчийн эрх бүхий этгээд хүлээн авсны дараа үлдэгдэл төлбөр болох

БАТЛАВ.

“ӨСӨХ ЗООС” ХХК-ийн
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Т.БАТМАГЫЙ

БАТЛАВ.

“РЭЙНСТОМ” ХХК-ийн
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

С.ТУЛГА

ТООСЖИЛТ БУУРУУЛАХ ТУРШИЛТЫН АЖЛЫН ГЭРЭЭ

2024 оны 10-р сарын 01-ний өдөр

№...03.24/161

Улаанбаатар хот

Энэхүү гэрээг Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 дугаар зүйл болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг үндэслэн,

нэг талаас 5199077 регистрийн дугаартай, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Олимпын гудамж, 9-4 хаягт байрлах “Өсөх зоос” ХХК (цаашид “Захиалагч” гэх)-ийг төлөөлж Байгаль орчин, Орон нутаг хариуцсан ахлах мэргэжилтэн С.Алтанзул

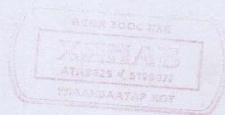
нөгөө талаас 5720117 регистрийн дугаартай, Улаанбаатар, Сүхбаатар, 6-р хороо, Бага тойруу, Сүхбаатар 13/1, 1202 тоотод байрлах хаягтай “Рэйнсторм” ХХК (цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх)-ийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал С.Тулга, (хамтад нь “Талууд” гэх) нар дараах нөхцөлийг харилцан тохиролцож байгуулав.

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Гүйцэтгэгч нь Өмнөговь аймгийн Гурван тэс сумын Хүрэншандын уурхайн 100м урттай 14м өргөнтэй нийт 1400м² талбайд зориулалтын бодисоор тоосжилт бууруулах туршилтын ажлыг /цаашид “Ажил” гэх/ хийж гүйцэтгэх, Захиалагч нь энэ гэрээгээр хэлэлцэж тохирсон төлбөр төлөхтэй холбогдон үүсэх эрх зүйн харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2. Энэхүү гэрээ нь Талуудыг төлөөлөх эрх бүхий этгээдүүд гарын үсэг зурж, тамга дарж баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр ба тухайн өдрөөс 2024 оны 12-р сарын 31-ний өдрийг хүртэл хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.
- 1.3. Гэрээт ажлыг гүйцэтгэх хугацаа нь 2024 оны 10-р сарын 22-ны өдрөөс эхлэн 2024 оны 10-р сарын 28-ны өдрийг хүртэл нийт 6 өдөр байна.
- 1.4. Гэрээт ажлын баталгаат хугацаа нь ажлыг хүлээлгэн өгснөөс хойш 60 хоног байна.
- 1.5. Энэхүү гэрээнд гүйцэтгэгчийн ажил үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, захиалагчийн үнийн санал, ажлын даалгавар, талуудын гэрчилгээг хавсаргах ба эдгээр нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.

ХОЁР. ГЭРЭЭНИЙ ҮНЭ, ТӨЛБӨР ТООЦОО

- 2.1 Энэ гэрээгээр хийх ажлын нийт үнийн дүн нь 18,959,304 / арван найман сая есөн зуун тавин есөн мянга гурван зуун дөрвөн / төгрөг байна. Уг үнэд ажлын хөлс, шатахуун зэрэг энэхүү гэрээтэй холбоотой Гүйцэтгэгчээс гарах бүх зардал, НӨАТ багтсан болно.
- 2.2 Гэрээнд талууд гарын үсэг зурж, тамга дарж баталгаажуулснаас хойш ажлын 5 өдрийн дотор Гүйцэтгэгчээс ирүүлсэн нэхэмжлэхийг үндэслэн урьдчилгаа 50% буюу 9,479,652 /есөн сая дөрвөн

БАТЛАВ:

“НҮҮДЭЛЧИН ЭКО РЕСУРС”
ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал

Б.ДЭЛГЭРДАЛАЙ

БАТЛАВ:

“ӨСӨХ ЗООС” ХХК-ийн
гүйцэтгэх захирал

УЛААНБААТАР
Т.БАТМАГНАЙ

ЗУУХ ХУДАЛДАХ, ХУДАЛДАН АВАХ ГЭРЭЭ

2024 оны 10-р сарын 01-ний өдөр

№ 0324/160

Улаанбаатар хот

Энэхүү **ЗУУХ ХУДАЛДАХ, ХУДАЛДАН АВАХ ГЭРЭЭ** /цаашид “Гэрээ” гэх/-г үндэслэн, Нэг талаас Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 7-р хороо, 15-р хороолол, 2, 112 тоотод байрлах хаягтай “Нүүдэлчин эко ресурс” ХХК /цаашид “Худалдагч” гэх/, түүнийг төлөөлж гүйцэтгэх захирал Б.Дэлгэрдалай,

Нөгөө талаас Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Олимпын гудамж, 9-4 хаягт байрлах “ӨСӨХ ЗООС” ХХК /цаашид “Худалдан авагч” гэх/, түүнийг төлөөлж гүйцэтгэх захирал Т.Батмагнай нар дараах нөхцөлөөр харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр Худалдагч нь нийт 15 ширхэг керамик дотортой нүүдэлчин зуухыг (цаашид “Бүтээгдэхүүн” гэх)-ыг худалдан авагчийн тогтоосон байршилд хүлээлгэн өгөх, худалдан авагч уг бүтээгдэхүүний үнийг худалдагчид энэхүү гэрээнд заасан хугацааны дагуу төлж барагдуулахтай холбогдон талуудын хооронд үүсэх харилцааг зохицуулна.
- 1.2 Талууд худалдаж авах бүтээгдэхүүний тоо, хэмжээ, чанар, нэг бүрийн үнэ, үйлдвэрлэлийн мэдээллийг энэхүү гэрээний хавсралт-1-д заасны дагуу харилцан тохиролцов.
- 1.3 Энэхүү гэрээ нь талууд гэрээнд гарын үсэг зурж хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн бүтээгдэхүүнийг хүлээлгэн өгөх хүртэл хугацаанд хүчинтэй байна.
- 1.4 Энэхүү гэрээнд ажлын даалгавар, гэрээ байгуулах саналын хуудас, бүтээгдэхүүний мэдээлэл, талуудын улсын бүртгэлийн гэрчилгээг хавсаргах ба эдгээр гэрээний салшгүй хэсэг байна.

Хоёр. Бүтээгдэхүүнд тавигдах шаардлага, бүтээгдэхүүний үнэ, төлбөр төлөх нөхцөл, бүтээгдэхүүн нийлүүлэх

- 2.1 Худалдагчаас Худалдан авагчид нийлүүлэх Бүтээгдэхүүн нь Хавсралт 2-т заасан загвар, тоо ширхэг, үнэ, чанарын шаардлагыг бүрэн хангасан байна.
- 2.2 Нэг зуухний үнийн дүн нь **1,100,000** /нэг сая нэг зуун мянган/ төгрөг бөгөөд 15 ширхэг зуух нийт **16,500,000** /арван зургаан сая таван зуун мянга/ төгрөг байна. Уг үнийн дүнд бүтээгдэхүүнийг хүлээлгэн өгөх зардал, НӨАТ багтсан болно.
- 2.3 Худалдан авагч нь гэрээ байгуулагдсанаас хойш ажлын 5 өдөрт багтаан урьдчилгаа 50% буюу **8,250,000** /найман сая хоёр зуун тавин мянган/ төгрөгийг худалдагчийн **ХААН банкны 5111764330** тоот дансанд шилжүүлнэ. Үлдэгдэл 50% буюу **8,250,000** /найман сая хоёр зуун тавин мянган/ төгрөгийг бүтээгдэхүүнийг хүлээн авч акт үйлдсэнээр худалдагчийн нэхэмжлэхийг үндэслэн шилжүүлнэ.
- 2.4 Худалдагч Бүтээгдэхүүнийг дараах байдлаар албан ёсоор хүлээлгэж өгнө. Үүнд:

1 / 4

2024 оны БОМТ-н хэрэгжилтийн тайлангийн 3-р хавсралт шинжилгээний дүн

УС ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Өмнөговь аймаг Даланзадгад сум 6-р баг
Утас/Факс: 70533648
E-mail хаяг umnugovi44373@gmail.com

Захиалагч:

"Өсөх зоос" ХХК

Сорьцын дугаар: 02-27

Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас: Гурван тэс сум Бага овоо баг
Хүрэн шандын нүүрсний уурхайн кэмп

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: Б. Уугантуяа БО-ны мэргэжилтэн

Сорьцын тоо хэмжээ: 0.5 литр

Сорьцын төрөл: Кэмпийн хаягдал бохир ус

Сорьц авсан огноо: 2024.09.24

Лабораторид хүлээж авсан: 2024.09.25

Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2024.09.26

Хэвлэсэн огноо: 2024.10.02

Хуудасны тоо: 1/1

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

д/д	Үзүүлэлт	1	2	3	4	5	6	7	8
		Усны t°	Усны орчин pH	ЖБ (мг/л)	БХХ _s (мгО/л)	Нийт азот (мг/л)	ПИЧ MgO/л	Нийт фосфор (мгР/л)	Цэвэршилт%
1	MNS 4943:2015	20	6.0-9.0	30	15	15	20	1.5	-
2	Хаягдал ус	19.1	8.93	32.4	6.62	7.66	4.93	0.038	66.7

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Техникч

/Х.Нармандах/
(гарын үсэг)

/Х.Нармандах /
(нэр)

Хянаж баталгаажуулсан: Лабораторийн эрхлэгч

/Б.Янжин /
(нэр)

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

УС ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Өмнөговь аймаг Даланзадгад сум 6-р баг
Утас/Факс: 70533648
E-mail хаяг: umnugovi44373@gmail.com

Сорьцын дугаар: 02-82

Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас:

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал:

Сорьцын тоо хэмжээ:

Сорьцын төрөл:

Сорьц авсан огноо:

Лабораторид хүлээж авсан:

Шинжилгээ эхэлсэн огноо:

Хэвлэсэн огноо:

Хуудасны тоо:

Гурван тэс сумын Хүрэншандын уурхай

Б.Уугантуяа БО-ны мэргэжилтэн

1.5 литр

Цэвэрлэх байгууламжийн хаягдал ус

2024.06.13

2024.06.13

2024.06.13

2024.07.23

1/1

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

д/д	Үзүүлэлт	1	2	3	4	5	6	7	8
		Усны t°	Усны орчин рН	ЖБ (мг/л)	БХХ5 (мгО/л)	Нийт азот (мг/л)	ПИЧ мгО/л	Нийт фосфор (мгР/л)	Цнвэршилт %
1	MNS 4943:2015	20	6.0-9.0	30	15	15	20	1.5	-
2	Хаягдал ус	18.3	7.23	39.2	79	1.04	11.1	1.6	80

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Техникч

M.Мөнхбаясгалан

(гарын үсэг)

/Б.Мөнхбаясгалан/

(нэр)

Хянаж баталгаажуулсан: Лабораторийн эрхлэгч

(гарын үсэг)

/Б.Янжин /

(нэр)

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

УС ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Өмнөговь аймаг Даланзадгад сум 6-р баг
Утас/Факс: 70533648
E-mail хаяг umnugovi44373@gmail.com

Сорьцын дугаар: 02-48
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: Гурван тэс сумын Өсөх зоос ХХК хүрэн шандын уурхай
Сорьцын тоо хэмжээ: Б.Уугантуяа БО-ны мэргэжилтэн
Сорьцын төрөл: 0.5 литр
Сорьц авсан огноо: Ахуйн хаягдал бохир ус
Лабораторид хүлээж авсан : 2024.03.29
Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2024.03.29
Хэвлэсэн огноо: 2024.04.07
Хуудасны тоо: 1/1

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

№	Үзүүлэлт	Шинжлэх аргын стандарт	Хэмжих нэгж	MNS 4943:2015	Шинжилгээний үр дүн
1	Усны орчин PH	MNS ISO 10523:2001		6-9	7.71
2	Температур		°C	20	18.6
3	Ж/Б	MNS ISO 11923:2001	Mg/l	30	76
4	Нийт азот	Тус бүрийн стандартаар	mgN/l	15	14.94
5	БХХ5	MNS ISO 5815-2:2015	mgO/l	20	25
6	ПИЧ	MNS ISO 7150-1:2006	mgO/l	20	7.9
7	Фосфор /PO ₄	MNS ISO 6878:2001	mg/l	1.5	1.73
8	Цэвэршилт		%		92

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Техникч

Г. Мөнхбаясгалан
(гарын үсэг)

/Б.Мөнхбаясгалан /
(нэр)

Хянаж баталгаажуулсан: Лабораторийн эрхлэгч

/Б.Янжин /
(нэр)

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/ Ц-160
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Өсөх зоос" ХХК, 99166858
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Батсүрэн, БОМ
Сорьцын тоо, төрөл : 1, ус
Сорьц авсан огноо : 2024.07.07
Сорьцын тодорхойлолт : Худгийн ус
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 6836:2020, MNS 6833:2020
MNS 1097:2023, MNS 6779:2019
MNS 6834:2020, MNS ISO 6878:2001
MNS 4430:2005, MNS 6272: 2011
Шинжилсэн огноо : 2024.07.09-2024.07.22
Хуудасны тоо : 1 /2
Үр дүн : 1

Сорьц авсан цэг	Ж/б мг/л	ПИЧ мг/л	NH ₄ мг/л	NO ₂ мг/л	NO ₃ мг/л	PO ₄ мг/л	Fe мг/л	F мг/л
Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум Бага овоо баг Хүрэншандын уурхай Гаалийн хяналтын талбайн худаг	1.0	<0.1	0.03	0.006	1.15	0.011	0.02	0.91
MNS 0900:2018	-	-	1.5	1.0	50	3.5	0.3	0.7-1.5

Тайлбар: Ж/б- Жинлэгдэгч бодис, ПИЧ Перманганатын Исэлдэх Чанар

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч :

Шалгасан шинжээч:

Хянаж баталгаажуулсан ахлах шинжээч:

А.Цолмонбаяр

Б.Анужин

Б.Алтантуяа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцод хүчинтэй.

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№	: 2024/ Ц-45-46
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Өсөх зоос" ХХК, 99166858
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал	: Б.Батсүрэн, БОМ
Сорьцын тоо, төрөл	: 2, ус
Сорьц авсан огноо	: 2024.03.28
Сорьцын тодорхойлолт	: Худгийн ус
Шинжилгээний аргын стандарт	MNS 6836:2020, MNS 6833:2020 MNS 1097:2023, MNS 6779:2019 MNS 6834:2020, MNS ISO 6878:2001 MNS 4430:2005, MNS 6272: 2011
Шинжилсэн огноо	: 2024.03.28-2024.04.10
Хуудасны тоо	: 1 /2
Үр дүн	: 2

Сорьц авсан цэг	Ж/б мг/л	ПИЧ мг/л	NH ₄ мг/л	NO ₂ мг/л	NO ₃ мг/л	PO ₄ мг/л	Fe мг/л	F мг/л
Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум Бага овоо баг Хооллох заалны гал тогоо	<0.1	<0.1	0.02	0.013	24.9	<0.001	<0.01	1.00
Уурхайн ажилчдын хотхоны унд, ахуйн худаг усны нөөц худаг	2.4	1.3	0.28	2.056	11.1	0.007	0.12	0.80
MNS 0900:2018	-	-	1.5	1.0	50	3.5	0.3	0.7-1.5

Тайлбар: Ж/б- Жинлэгдэгч бодис, ПИЧ Перманганатын Исэлдэх Чанар

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч:

Шалгасан ахлах шинжээч:

Хянаж баталгаажуулсан ахлах шинжээч:

Б.Анужин

С.Отгонжаргал

Б.Алтантуяа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/ Ц-45-46
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Өсөх зоос" ХХК, 99166858
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Батсүрэн, БОМ
Сорьцын тоо, төрөл : 2, ус
Сорьц авсан огноо : 2024.03.28
Сорьцын тодорхойлолт : Худгийн ус
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 7888:1999
MNS 1097:2023, MNS 4424:2005
MNS 6832:2020
Шинжилсэн огноо : 2024.03.28-2024.04.10
Хуудасны тоо : 2 /2
Үр дүн : 2

Сорьц авсан цэг	pH	EC мкСи/см	SO ₄ мг/л	Cl мг/л	Ca мг/л	Mg мг/л	Na+K мг/л	HCO ₃ мг/л	Эрд мг/л	Хат мг- экв/л
Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум Бага овоо баг Хооллох заалны гал тогоо	6.98	701	128	55.3	46.5	9.5	81.8	130.5	452	3.10
Уурхайн ажилчдын хотхоны унд, ахуйн худаг усны нөөц худаг	7.23	915	150	82.2	52.9	11.2	114	163.5	574	3.56
MNS 0900:2018	6.5-8.5	1000	500	350	100	30	-	-	-	7.0

Тайлбар: EC - цахилгаан дамжуулах чанар, Хат-Хатуулаг, Эрд-Эрдэсжилт

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч:

Шалгасан ахлах шинжээч:

Хянаж баталгаажуулсан ахлах шинжээч:

Б.Анужин

С.Отгонжаргал

Б.Алтантуяа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№	: 2024/ Ц-34
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Өсөх зоос" ХХК, 99166858
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал	: Б.Батсүрэн, БОМ
Сорьцын тоо, төрөл	: 1, ус
Сорьц авсан огноо	: 2024.02.29
Сорьцын тодорхойлолт	: шүүрлийн ус
Шинжилгээний аргын стандарт	MNS 6836:2020, MNS 6833:2020 MNS 1097:2023, MNS 6779:2019 MNS 6834:2020, MNS ISO 6878:2001 MNS 4430:2005, MNS 6272: 2011
Шинжилсэн огноо	: 2024.03.01-2024.03.15
Хуудасны тоо	: 1 /2
Үр дүн	: 1

Сорьц авсан цэг	Ж/б мг/л	ПИЧ мг/л	NH ₄ -N мг/л	NO ₂ -N мг/л	NO ₃ -N мг/л	PO ₄ мг/л	Fe мг/л	F мг/л
Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум Бага овоо баг Уурхайн шүүрлийн ус	0.6	0.6	<0.01	0.002	5.64	0.010	0.02	0.48

Тайлбар: Ж/б- Жинлэгдэгч бодис, ПИЧ Перманганатын Исэлдэх Чанар

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн инженер:

Шалгасан инженер:

Хянаж баталгаажуулсан инженер:

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/ Ц-34
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Өсөх зоос" ХХК, 99166858
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Батсүрэн, БОМ
Сорьцын тоо, төрөл : 1, ус
Сорьц авсан огноо : 2024.02.29
Сорьцын тодорхойлолт : шүүрлийн ус
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 7888:1999
MNS 1097:2023, MNS 4424:2005
MNS 6832:2020
Шинжилсэн огноо : 2024.03.01-2024.03.15
Хуудасны тоо : 2 /2
Үр дүн : 1

Сорьц авсан цэг	pH	EC мкСм/см	SO ₄ мг/л	Cl мг/л	Ca мг/л	Mg мг/л	Na+K мг/л	HCO ₃ мг/л	Эрд мг/л	Хат мг- экв/л
Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум Бага овоо баг Уурхайн шүүрлийн ус	7.56	573	76.2	39.7	44.9	8.8	47.2	130.5	347	2.96

Тайлбар: EC - цахилгаан дамжуулах чанар, Хат-Хатуулаг, Эрд-Эрдэсжилт

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн инженер: Ц.Мийдүв
Шалгасан инженер: С.Отгонжаргал
Хянаж баталгаажуулсан инженер: Б.Алтантуяа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№	: 2024/ Ц-32-33
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Өсөх зоос" ХХК, 99166858
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал	: Б.Батсүрэн, БОМ
Сорьцын тоо, төрөл	: 2, ус
Сорьц авсан огноо	: 2024.02.29
Сорьцын тодорхойлолт	: Худгийн ус
Шинжилгээний аргын стандарт	MNS 6836:2020, MNS 6833:2020 MNS 1097:2023, MNS 6779:2019 MNS 6834:2020, MNS ISO 6878:2001 MNS 4430:2005, MNS 6272: 2011
Шинжилсэн огноо	: 2024.03.01-2024.03.15
Хуудасны тоо	: 1 /2
Үр дүн	: 2

Сорьц авсан цэг	Ж/б мг/л	ПИЧ мг/л	NH ₄ мг/л	NO ₂ мг/л	NO ₃ мг/л	PO ₄ мг/л	Fe мг/л	F мг/л
Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум Бага овоо баг Уурхайн оффис	0.6	0.6	<0.01	0.003	23.08	0.004	0.02	0.83
Уурхайн ажилчдын хотхон	1.8	0.6	<0.01	<0.001	25.52	0.007	0.02	0.78
MNS 0900:2018	-	-	1.5	1.0	50	3.5	0.3	0.7-1.5

Тайлбар: Ж/б- Жинлэгдэгч бодис, ПИЧ Перманганатын Исэлдэх Чанар

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн инженер:

Шалгасан инженер:

Хянаж баталгаажуулсан инженер:

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№	: 2024/ Ц-32-33
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Өсөх зоос" ХХК, 99166858
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал	: Б.Батсүрэн, БОМ
Сорьцын тоо, төрөл	: 2, ус
Сорьц авсан огноо	: 2024.02.29
Сорьцын тодорхойлолт	: Худгийн ус
Шинжилгээний аргын стандарт	MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 7888:1999 MNS 1097:2023, MNS 4424:2005 MNS 6832:2020
Шинжилсэн огноо	: 2024.03.01-2024.03.15
Хуудасны тоо	: 2 /2
Үр дүн	: 2

Сорьц авсан цэг	pH	EC мкСм/см	SO ₄ мг/л	Cl мг/л	Ca мг/л	Mg мг/л	Na+K мг/л	HCO ₃ мг/л	Эрд мг/л	Хат мг- экв/л
Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум Бага овоо баг Уурхайн оффис	7.55	692	120	61.3	42.1	7.5	85.8	117	434	2.72
Уурхайн ажилчдын хотхон	7.63	733	153	56.7	48.1	9.2	95.0	133	495	3.16
MNS 0900:2018	6.5-8.5	1000	500	350	100	30	-	-	-	7.0

Тайлбар: EC - цахилгаан дамжуулах чанар, Хат-Хатуулаг, Эрд-Эрдэсжилт

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн инженер:

Шалгасан инженер:

Хянаж баталгаажуулсан инженер:

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

210139 Улаанбаатар хот, Хан-уул дүүрэг,
Чингисийн өргөн чөлөө, Утас/Факс: 34-18-16
E-mail: clem@namem.gov.mn

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/ №	: 2024/49
Дээжийг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Өсөх зоос" ХХК
Дээжийг авсан хүний нэр, албан тушаал	: Б.Батсүрэн БОМ
Дээжийн тоо, төрөл	: 1, хөрсний сорьц
Хүлээн авсан огноо	: 2024.03.29
Дээжийн тодорхойлолт	: Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум Бага-Овоо баг, Хүрэншандын уурхай
Шинжилгээний аргын стандарт	: MNS 6838 : 2020
Шинжилсэн огноо	: 2024.04.02
Хуудасны тоо	: 1/1
Үр дүн:	

№	Сорьц	Нефтийн бүтээгдэхүүн гр/кг
1	Засвар үйлчилгээний төв	0.4

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:

Хянаж баталгаажуулсан:

Инженер Д.Баярхулан

БОШ-ний хэлтсийн дарга Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

210139 Улаанбаатар хот, Хан-уул дүүрэг,
Чингисийн өргөн чөлөө, Утас/Факс: 34-18-16
E-mail: clem@namem.gov.mn

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/ № : 2024/51
Дээжийг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Өсөх зоос" ХХК
Дээжийг авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Батсүрэн БОМ
Дээжийн тоо, төрөл : 1, хөрсний сорьц,
Хүлээн авсан огноо : 2024.03.29
Дээжийн тодорхойлолт : Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум
Бага-Овоо баг, Хүрэншандын уурхай
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 6838 : 2020
Шинжилсэн огноо : 2024.04.02
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн:

№	Сорьц	Нефтийн бүтээгдэхүүн гр/кг
1	Шатахуун түгээх станц	0.3

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:

Хянаж баталгаажуулсан:

Инженер Д.Баярхулан

БОШ-ний хэлтсийн дарга Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

210139 Улаанбаатар хот, Хан-уул дүүрэг,
Чингисийн өргөн чөлөө, Утас/Факс: 34-18-16
E-mail: clem@namem.gov.mn

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/ №	: 2024/49
Дээжийг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Өсөх зоос" ХХК
Дээжийг авсан хүний нэр, албан тушаал	: Б.Батсүрэн БОМ
Дээжийн тоо, төрөл	: 1, хөрсний сорьц
Хүлээн авсан огноо	: 2024.03.29
Дээжийн тодорхойлолт	: Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум Бага-Овоо баг, Хүрэншандын уурхай
Шинжилгээний аргын стандарт	: MNS 6838 : 2020
Шинжилсэн огноо	: 2024.04.02
Хуудасны тоо	: 1/1
Үр дүн:	

№	Сорьц	Нефтийн бүтээгдэхүүн гр/кг
1	Засвар үйлчилгээний төв	0.4

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:

Хянаж баталгаажуулсан:

Инженер Д.Баярхулан

БОШ-ний хэлтсийн дарга Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж, Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Улаанбаатар хот
Утас: 11-341818 И-мэйл: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/45-49
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Өсөх зоос" ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Батсүрэн БОМ
Сорьцын тоо, төрөл : 5, хөрсний сорьц
Сорьц авсан огноо : 2024.03.29
Сорьцын тодорхойлолт : Өмнөговь аймаг, Гурван тэс сум, Бага-Овоо баг, Хүрэншандын уурхай
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 3310:1991
Шинжилсэн огноо : 2024.04.03
Хуудасны тоо : 2/2
Үр дүн

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Чийг %	pH	Ялзмаг %	Аммоний азот (NH ₄ -N) мг/кг	Нитратын азот (NO ₃ -N) мг/кг	Фосфор (P ₂ O ₅) мг/кг	Сульфат (SO ₄) мг/кг
4	Уурхайн амрах хотхон	0.8	8.1	1.3	42.3	0.1	0.3	12.5
5	Засвар үйлчилгээний төв	0.6	8.3	0.8	28.2	0.3	0.5	26.2

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:
Хянаж баталгаажуулсан:

Техникч У.Болорчимэг
БОШ-ний хэлтсийн дарга Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж, Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Улаанбаатар хот
Утас: 11-341818 И-мэйл: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/45-49
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Өсөх зоос" ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Батсүрэн БОМ
Сорьцын тоо, төрөл : 5, хөрсний сорьц
Сорьц авсан огноо : 2024.03.29
Сорьцын тодорхойлолт : Өмнөговь аймаг, Гурван тэс сум, Бага-Овоо баг, Хүрэншандын уурхай
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 3310:1991
Шинжилсэн огноо : 2024.04.03
Хуудасны тоо : 2/1
Үр дүн

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Чийг %	pH	Ялзмаг %	Аммоний азот (NH ₄ -N) мг/кг	Нитратын азот (NO ₃ -N) мг/кг	Фосфор (P ₂ O ₅) мг/кг	Сульфат (SO ₄) мг/кг
1	Шимт хөрсний 1-р овоолго	0.4	8.5	0.7	40.1	10.3	0.5	60.5
2	Шимт хөрсний 4-р овоолго	0.9	8.0	1.1	35.2	2.9	0.7	51.1
3	Малчны хот	0.8	8.4	1.2	75.8	2.6	0.3	41.2

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:
Хянаж баталгаажуулсан:

Техникч У.Болорчимэг
БОШ-ний хэлтсийн дарга Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж, Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Улаанбаатар хот
Утас: 11-341818 И-мэйл: bohzi1@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/47-51
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Өсөх зоос"ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Батсүрэн БОМ
Сорьцын тоо, төрөл : 5, хөрсний сорьц
Сорьц авсан огноо : 2024.03.29
Сорьцын тодорхойлолт : Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, Бага-Овоо баг, Хүрэншандын уурхай
Шинжилгээний аргын стандарт : САЗ А01:2022
Шинжилсэн огноо : 2024.04.02
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Кадмийн (Cd)	Хар тугалга (Pb)	Мөнгөн ус (Hg)	Хром (Cr)	Цайр (Zn)	Зэс (Cu)	Стронци (Sr)
мг/кг								
1	Малчны хот	<0.05	17	<0.05	<0.5	88	29	335
2	Уурхайн амрах хотхон	<0.05	14	<0.05	<0.5	<0.05	28	322
3	Засвар үйлчилгээний төв	1.6	11	<0.05	<0.5	<0.05	30	428
4	Түр хогийн цэг	<0.05	10	<0.05	<0.5	6.0	30	389
5	Шатахуун түгээх станц	0.7	18	<0.05	20.4	65	28	443
MNS 5850:2019/ЗДХ/		3	100	2	150	300	100	800

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:

Хянаж баталгаажуулсан:

Инженер Б.Даваасүрэн

БОШ-ний хэлтсийн дарга Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

2024 оны БОМТ-н хэрэгжилтийн тайлангийн 4-р хавсралт ажиглалт хэмжилт

УРГАМЛЫН БИЧИГЛЭЛ

Огноо: 2024.08.25 Газрын нэр: Бага - 0500 Солбицол: 43°04'00.42 101°08'58.15

Мониторингийн цэг түүний байршил: Хайлаасан гондиг дахь зам дагуу Мониторингийн цэг №1

Газрын гадаргын хэв шинж: Булаг ба халуу

Хөрсний хэв шинж: Хөнгөн гондиг хөрс

Ажиглалт хийсэн: Б.О.Н.М.М. Нугалтсүх

№	Зүйлийн нэр	Трансектийн эхлэл		10м		20м		30м		40м		50м	
		Бүрхэг %	Өндөр см	Бүрхэг %	Өндөр см	Бүрхэг %	Өндөр см	Бүрхэг %	Өндөр см	Бүрхэг %	Өндөр см	Бүрхэг %	Өндөр см
1	Халуу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Сайраг халуу	-	-	-	-	-	-	-	-	30	4	10	6см
3										20	2	20	5
4													
5													
6													
7													
8													
9													

УРГАМЛЫН БИЧИГЛЭЛ

Огноо: 2024.08.25 Газрын нэр: Мост Солбицол: 43.239058 100.743481

Мониторингийн цэг түүний байршил: Мостын нүүдэл дээр хайраг Мониторингийн цэг №2

Газрын гадаргын хэв шинж: Булаг ба халуу

Хөрсний хэв шинж: Мөвсхөн хөрс

Ажиглалт хийсэн: Б.О.Н.М.М. Нугалтсүх

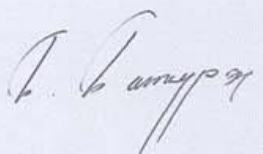
№	Зүйлийн нэр	Трансектийн эхлэл		10м		20м		30м		40м		50м	
		Бүрхэг %	Өндөр см	Бүрхэг %	Өндөр см	Бүрхэг %	Өндөр см	Бүрхэг %	Өндөр см	Бүрхэг %	Өндөр см	Бүрхэг %	Өндөр см
1	Мост	80	23см	80	18см	90	17	30	6	70	12	60	27
2	Авь шүдэл	80	20см	85	17см								
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													

Уурхайн үерийн даланд хийгдсэн биологийн олон янз байдлыг хамгаалах сөрөг
нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх мониторингийн тайлан

Байгаль орчны мэргэжилтэн:

Б.Батсүрэн

2024 он

Биологийн олон янз байдлыг хамгаалах сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх ажлын хүрээнд хийгдсэн мониторингийн тайлан

Мониторингийн хамрах хүрээ, биологийн төрөл зүйл:

Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдын мал амьтан, нутгийн зэрлэг ан амьтны төрөл зүйл

Зорилго:

Уурхайн үерийн даланд мал, ан амьтаны үхэл эндэгдэл байгаа эсэхийг хянан бүртгэх цаашид зохих арга хэмжээг авч ажиллах

Ажиглалтад хамруулсан байгууламж түүний байрлал:

Үерийн далан /шугамын байршлын зураг хавсаргав./

Хийгдсэн огноо:

2024 оны 02-р сарын 17

Ажиглалт хийсэн бүрэлдэхүүн:

Уурхайн байгаль орчны мэргэжилтэн, байгаль орчны туслах ажилтан

Ажлын явц:

02-р сарын 17-ны өдөр 14-18 цагийн хооронд үерийн далангийн эхлэл хэсгээс төгсгөл хүртэл 5.8 км явган замналаар явж үзлэг ажиглалт хийв.

Ажиглалтын явцад мал, ан амьтан, шувуудын үхэл эндэгдэл сэжигтэй тохиолдол илрээгүй бөгөөд үерийн даланд ан амьтан, шувуудын үүр оромж илрээгүй.

Зураг 1 Ажиглалт хийсэн замнал

Ажиглалт: № 1

Байршил: Үерийн далангийн эхлэл хэсэг

Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдын мал, нутгийн ан амьтан, шувуудын эндэгдэл:
Илрээгүй

Ажиглалт № 2

Байршил: Үерийн далангийн эхлэл хэсэг

Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдын мал, нутгийн ан амьтан, шувуудын эндэгдэл:
Илрээгүй

